

Bruno Žganjer Šram
Agenda 22

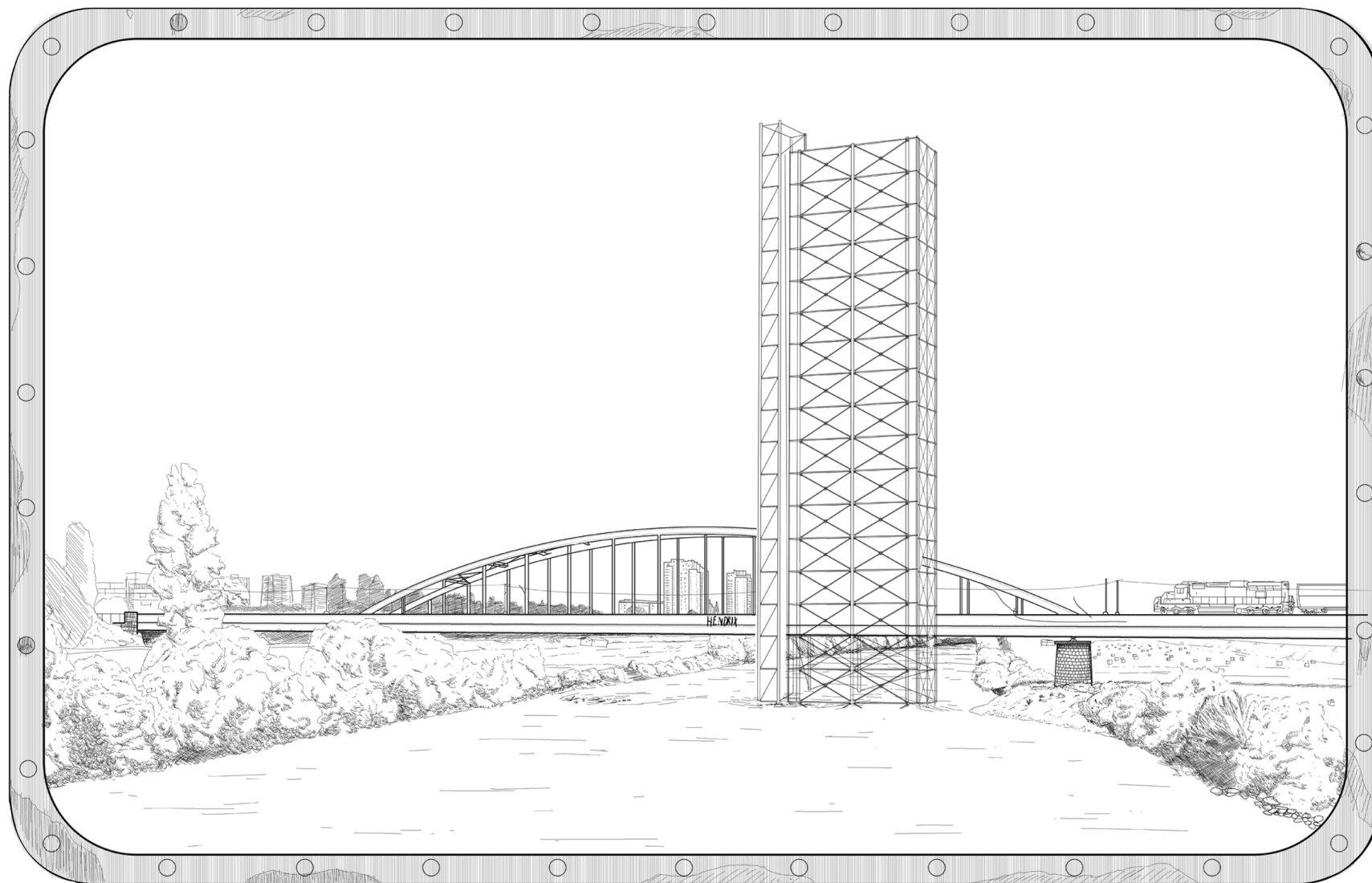
Ovaj rad izrađen u sklopu kolegija Radionica arhitektonskog projektiranja 1: Stanovanje +
na diplomskom studiju Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pod vodstvom prof. Leo Modrčin, i predan je na natječaj za dodjelu Rektorove nagrade u
akademskoj godini 2022/2023.

Otkucai sekundi do nadolazeće paradigmatke promjene predstavljaju nužan imperativ novog arhitektonskog diskursa. On svoje temelje traži u novom poimanju arhitekta ne kao više arhaičnog junaka gradograditelja, već kao odricatelja svojeg htijenja. Arhitekt budućnosti projektira za čovjeka budućnosti, pri čemu mu spektar stečenih znanja i tehnologija pomaže u futurološkom predviđanju mogućnosti razvoja. Ovim projektom dan je moguć uvid u novi prosjek. Novi društveni poredak, čovjeka 22.stoljeća. Takav je čovjek i dalje lancima vezan za arhitektonsko stvaralaštvo, te mu je ovime podaren moguć odgovor na pitanje stanovanja, odnosno preživljavanja kao najvažnijeg životnog elementa. Projekt je *pars pro toto* karaktera, te nije ograničen imaginarnim granicama ljudske intervencije. On se nalazi gdje za njega postoji potreba, gdje se budućnost napretka mjeri u brzini vlakova, ekscesu i hiperboličnosti.

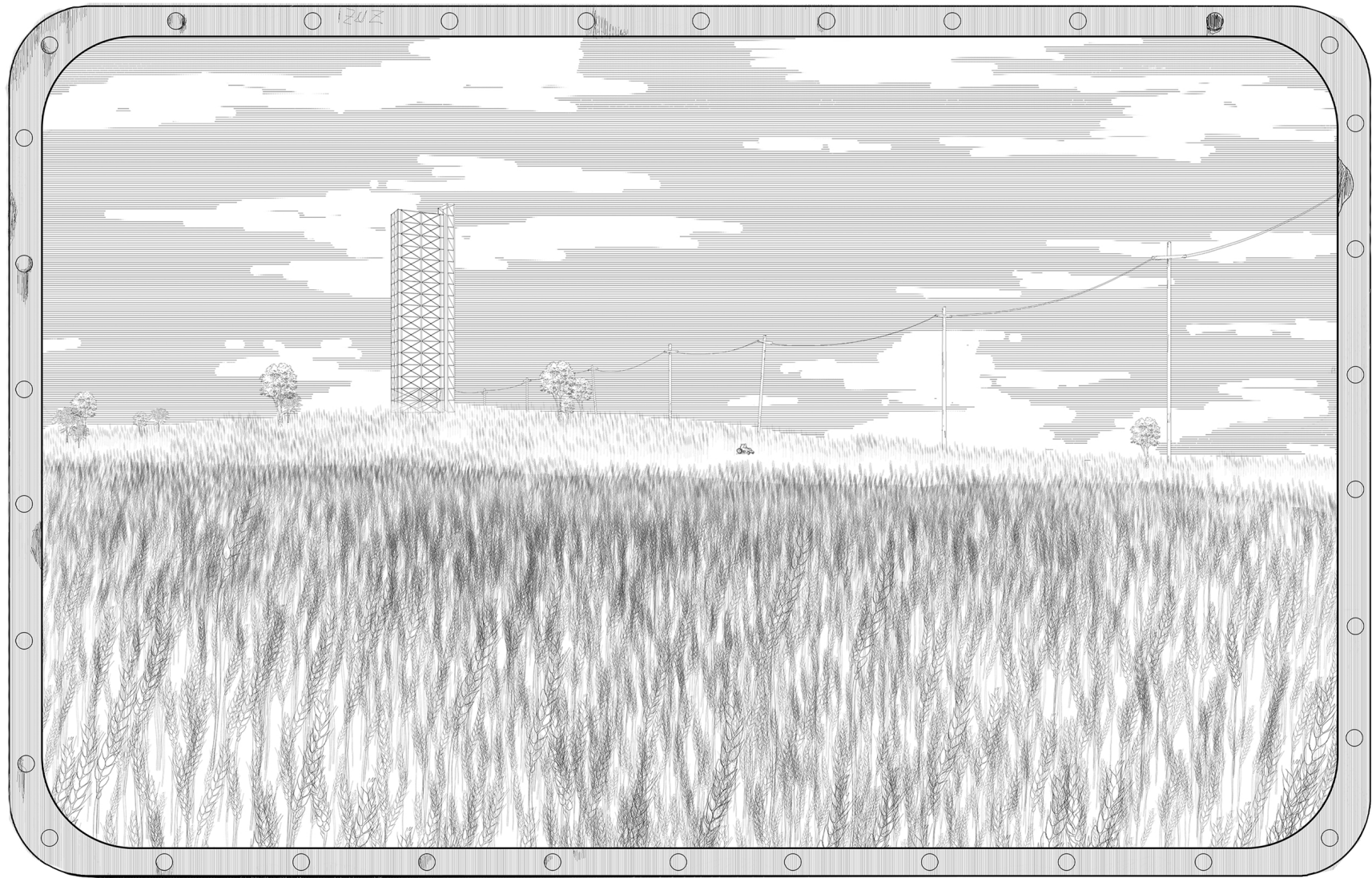
Iskonski strah od ironije leži u njenoj istinitosti.

Sadržaj

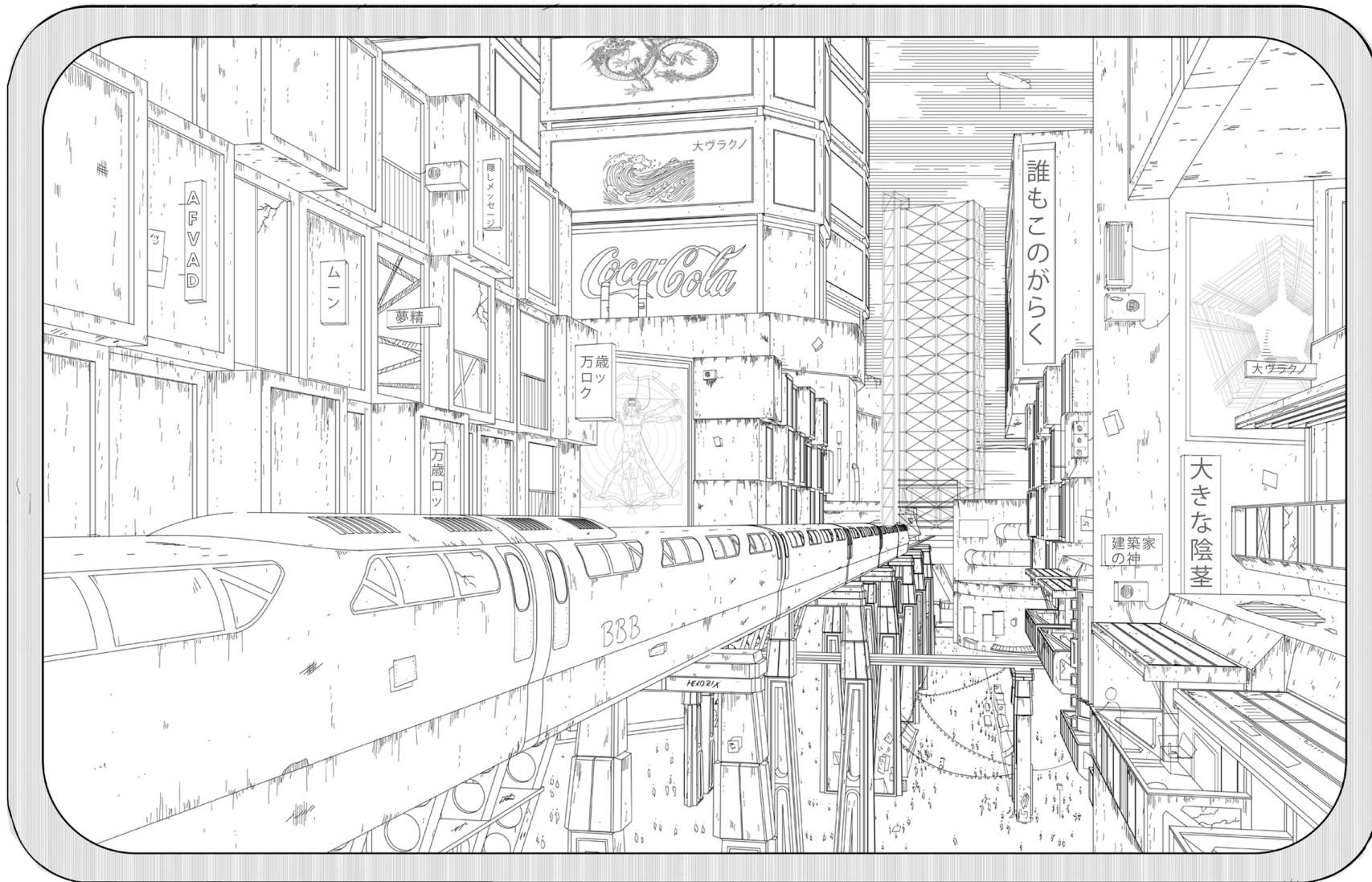
1-3	Perspektivni prikazi
4-8	Teorijska osnova
9	Razvoj na lokaciji
10	Ideogram
11	Situacija 1:5000
12	Situacija 1:1000
13-15	Tlorisi karaktersitičnih etaža 1:200
16	Tloris karaktretistične etaže 1:100
17-19	Nacrti tipizirane jedinice
20	Balonska perspektiva karakterističnog kata
21-22	Nacrti jedinice tip 2.
23	Tloris krova
24-26	Nacrti presjeka i pogleda
27-30	Perspektivni crteži
31-33	Fotografije makete

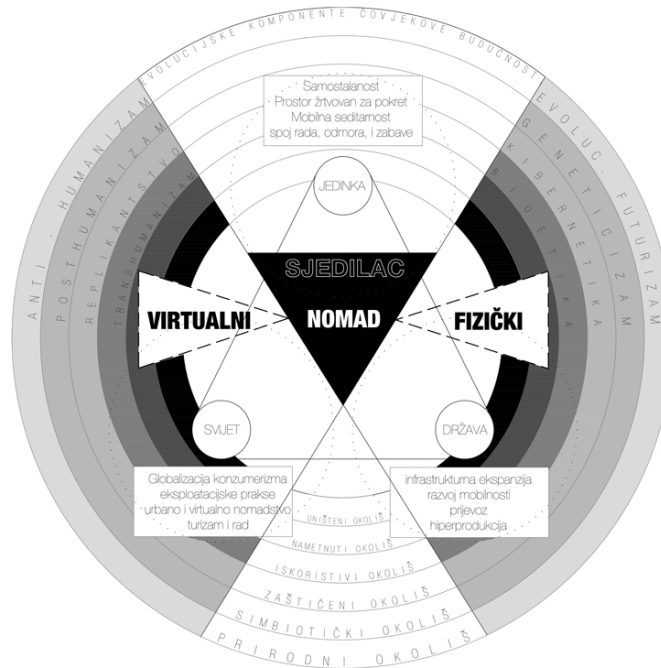
45.785026, 15.956217

45.193160, 18.944565

35.700678, 139.706522

Ruševine:

Slika 2.

1. Prostor, čije se granice prelijevaju u potpuni virtualitet. Prostor reduciran na kvalitetu projicirane virtualne realnosti, prostor prodavan u mm², uz redovite kataloške popuste na crne petke. Prostor kao predmet konzumacije, prostor kao komoditet. Prostor oduzet i nametnut u odnosu na hijerarhijsko stanje pojedinca.

2. Sjedilački način života, sada asocijacija prošlosti, iščupana s paunovog repa pompe visokoklasne reprezentativnosti. Novi čovjek budućnosti, prošavši tranziciju “homo movens” – “homo efluviens”- dolazi do njemu neznano nametnutog “homo habinomadis”. Njegov dom, postaje njegov auto. Njegov auto postaje vlak. Na veliku radost leasing i osiguravajućih kuća, novi dom postaje svojevrsni statusni simbol. Nomadstvo jedinke, postaje njegova svakodnevnica i stvorena želja.

3. Tržište, regulirano površnim zakonima, tvorac je novih normi koje poput bačenog sidra povlači utapajuće žrtve nebrojivih elemenata društvenih tendencija. Prefiks “Hiper” ovdje dobiva novi značaj i kvantitetu. Hiperkonzumerizam, hiperprodukcija, hiperdeflacija, hipereksploatacija, hipermarketing, hiperestetika, hiperpersonalizacija, hiperhumanizam.

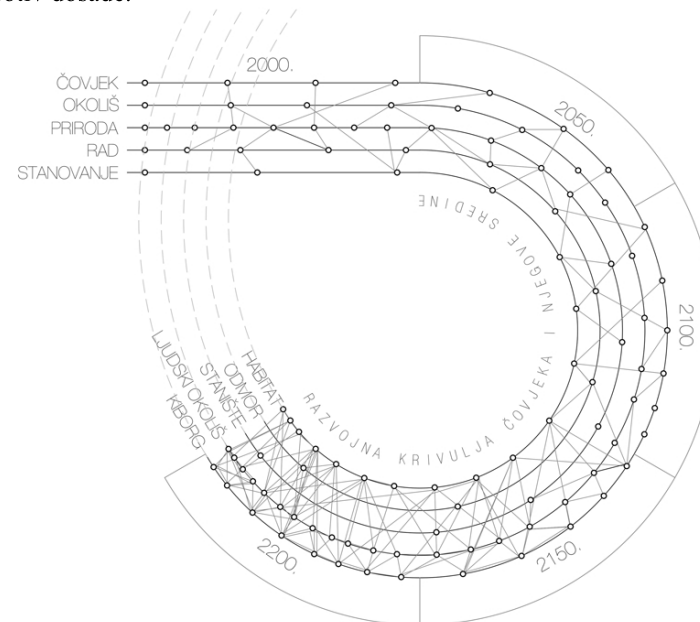
4. Čovjek, novonastali produkt mašine za proizvodnju humanosti (ili njenog manjka) zrcalo je svih prijašnjih navedenih točaka. Njegova sjećanja postaju fizičke manifestacije kvantno računalne pohrane, ona sama pohranjena u uronjene arktičke komore zbog njihovog neizbježnog pregrijavanja.

Njegov vid postaje bistriji i augmentiraniji. Putem neuronskog spoja s mašinom, krug se mehatronike čovjeka i mašine spaja. On postaje jedno s virtualnom izgradnjom. Vidi svijet oko sebe kao konstantni priljev informacija. Najveća vještina pojedinca postaje odjeljivanje nebitnog i bitnog. Njegovo je tijelo prednatalno određeno dizajnerskim odabirom karakteristika, koje izmjena genoma omogućava. Čovjek postaje viši, snažniji, seksualno privlačniji, brži, fizički ljepši po standardima novog doba. Zbog izmjena tijela, i njegove veće potražnje za održavanjem takvog bioritma, pojedinac nadopunjuje svoje tijelo dnevnim ubrizgivačima kemijske industrije. Usađenim implantima otpušta dnevne doze sinaptičkih blokada dopamina. Njegova transformacija nadopunjuje vakuum napravljen novim prostornim konceptom

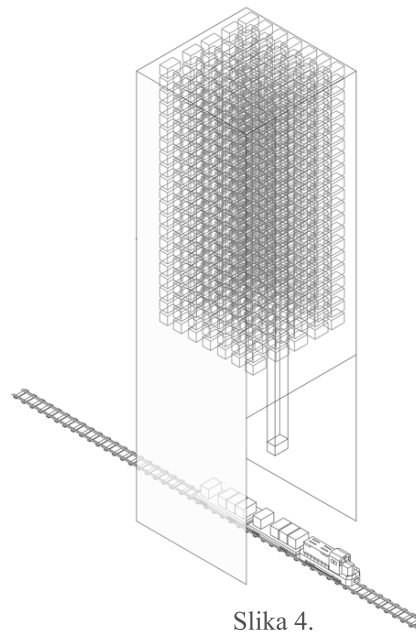
Relacije prikazane dijagramom opis su ključnih izmjena i korelacija između pojmova tijekom vremenskog lineariteta. Čovjek time, postepenom transhumanizacijom poprima, poput logičnog slijeda povijesnog razvoja mobitela, sve unapređenije funkcionalnosti mentalnih i fizičkih sposobnosti. Izvorni dizajn mobitela, ili po Corbusierovskim principima, automobil, te hram, danim vremenom doživljavaju evoluciju.

Identično je načelo primjenjivo na ljudsko tijelo. Identično će načelo biti primjenjivano na onome što ostalo je od ljudskog tijela.

Granice se prostora za rad i prostora za život prelijevaju. Postaju zamršeni splet niti, čije su kritične škarice odveć tupe da bi ih prerezale. Takav razvoj ne predstavlja pozitivan niti negativan uzlet, on samo jest. Kao što čovjek više ne razmatra svoju okolinu, on samo jest. On postaje utjelovljenje mediokriteta. On se privikava. Gubi kritičnost poput izgarajućeg plamena svjetlosti u mraku, čekajući Feniksov uzlet. Novi narativ svakodnevnice postaje borba protiv dosade.

Slika 3.

Slika 4.

Ovaj hipotetski eksperiment predstavlja jednu mogućnost. Sve nijanse specifičnosti razvoja budućnosti su educirani pokušaji, daleko od definitivnih činjenica. Njihovo obistinjenje stoji na okvirima prošlosti, kao jedinog izvora empiričkog saznanja. Futurolog budućnosti, arheolog je prošlosti. Njegovo je oružje činjenično bazirano, mistifikatorski izrečeno. *“Even if it didn’t happen, it’s true.”* -S.Žižek

Takav rez u kroju, kroz koji čitamo budućnost, osvjetljava i još jednu pozornicu razvoja mobilnosti. Potaknut ekološkim željama negacije ispuštanja CO2 emisija u atmosferu, avioni, kao i automobili gube na svojem svakodnevnom značaju prijevoznog sredstva. Njih zamjenjuje vlak. Vlak kao novi potencijator ljudske mobilnosti (osobne kao i stambene), koji pojedincu daruje veću slobodu habitatnog kretanja svijetom. A priori, nužan je infrastrukturni razvoj takvog narativa, stoga su željezničke pruge, i sva njihova infrastruktura, uzdignuti visoko na popisu prioriteta država. Prateća infrastruktura ubraja u sebe mostove, podvožnjake, tunele, signalizacijsko stupovlje, električnu mrežu, brusilice tračnica, te mnoge druge prostorne elemente, kao i neizbježan razvoj onoga što ovaj projekt predstavlja.

“Emigrate or Degenerate.”
-Philip K. Dick, *Do Androids Dream of Electric Sheep?*

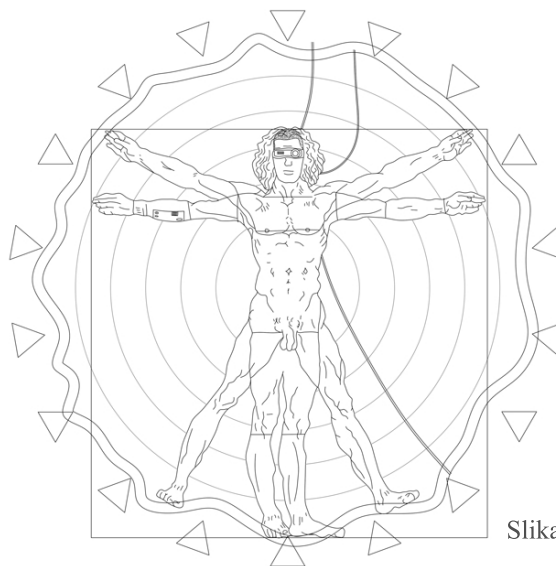
Čahura za organizam društva koji nomadski izmjenjuje svoju lokaciju, ne i svoj dom. Njegov dom postaje njegova jedinica. Jedinica opremljena osnovnim sustavima nužnim za život 22.st. Jedinica koja poput Teatra dell mondo, putuje krajolikom, do svojeg privremenog doma, u čahuri. Kako krvotok željeznice postaje sve zasićeniji, tako niču nova skladišta jedinica, odnosno čahure. Jedinice postaju proizvod ready made kataloga proizvođačkih giganta, dok čahure za njihov primitak, ready made arhitekturom. Jedinice opremljene su računalnim sustavima, spremnicima za informacije, kemijske proizvode, wc školjkama samoizgarajuće tehnologije, ormarima za pohranu, 4 manja stolca sa otvorima za stvari, 1 stol. Sva nepoželjna voda, odvodi se u spremnik, te se kasnije ispumpava u predviđenim rokovima nebodera. Sustav je upogonjen elektromotorima, koji pomiču jedinice, u ovisnosti korištenja prostora.

“The skyscraper looks as if it will be the final, definitive typology. It has swallowed everything else. It can exist anywhere: in a rice field, or downtown. it makes no difference anymore.” -R.Koolhaas, Generic city

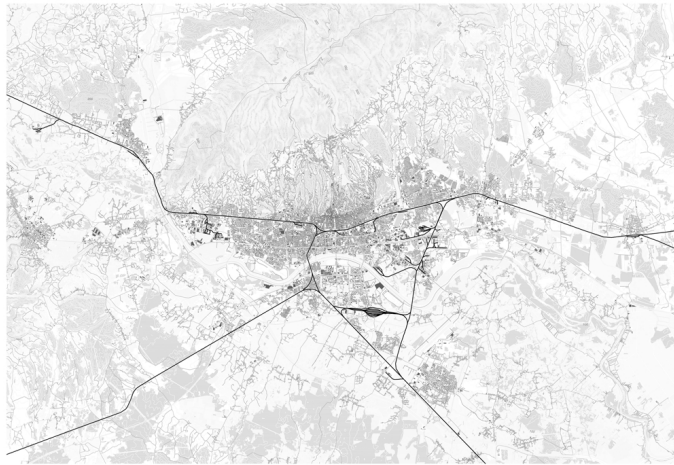
Arhitekt 22. stoljeća odriče se svojih htijenja formalističkog oblikovanja, odriče se svojeg potpisa. On postaje medijator međusobnog prostornog spleta ljudskih jedinica. Njegov alat u funkciji i programu, nalazi se u čitavoj znanoj povijesti arhitekture. Arhitekt iz nje crpi, izvlači, preoblikuje, kontemplira, kritizira, siše, propitkuje, plagira, te stvara kolaž historije. Čovjek, opterećen ili oslobođen prostorne egzistencije većinu svog vremena, provodi to vrijeme u virtualnom svijetu doživljaja i podražaja. U tim trenucima, on ne koristi prostor te je podređen susjednim jedinicama. Njegov je minimalni svijet, definiran zakonom, taj sedamdestcentimetarskog.

Uvijek ima pravo na njega, dok se ne nalazi u virtualnom svijetu, unutar svoje jedinice. U trenutku uključenja virtualnosti, njegov je minimum oduzet. Na drugoj strani sklopa jedinica, njegov (poznani ili ne) ko-habitator, dobiva taj prostor, u slučaju njegovog nekorištenja. Na taj način, ljudski arhiv nebodernog sklopa vječno živi, izmjenjuje svoje prostorne dimenzije, prilagođava se, dodaje i oduzima. Komoditet prostora time postaje imperativ te je kao takav iskorišten do svojeg egzistencijalnog maksimuma. Iz tog razloga također sva nosiva struktura kao i strojarska infrastruktura, je inverzno izbačena na pročelje nebodera/čahure. Tipiziranim sustavima za podizanje tipiziranih jedinica koje podižu se s tipiziranih vagona, dobiven je netipizirani prostor.

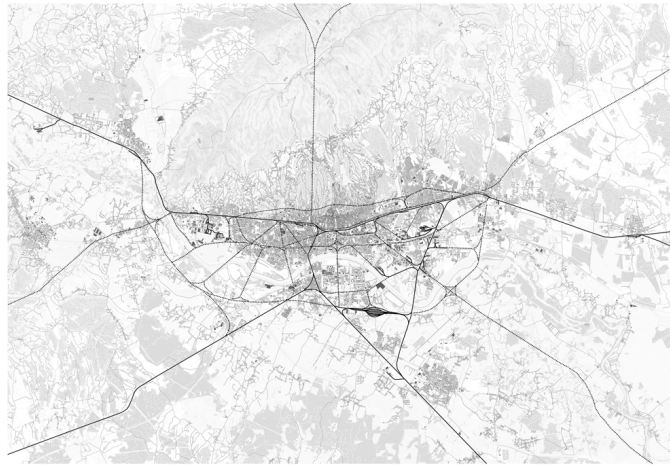
HRAM-KATEDRALA-PALAČA-TVORNICA-NEBODER

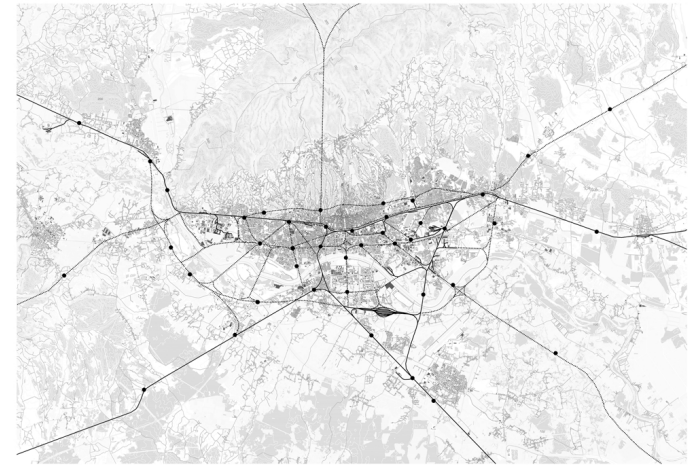
Slika 5.

2023.

2094.

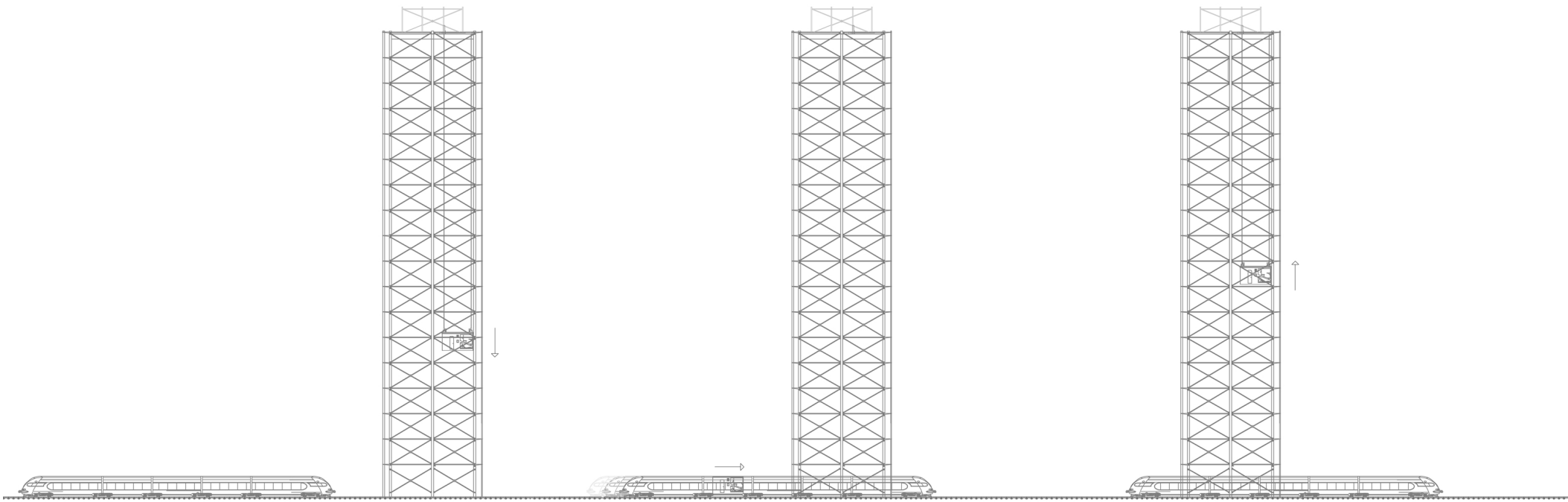
2127.

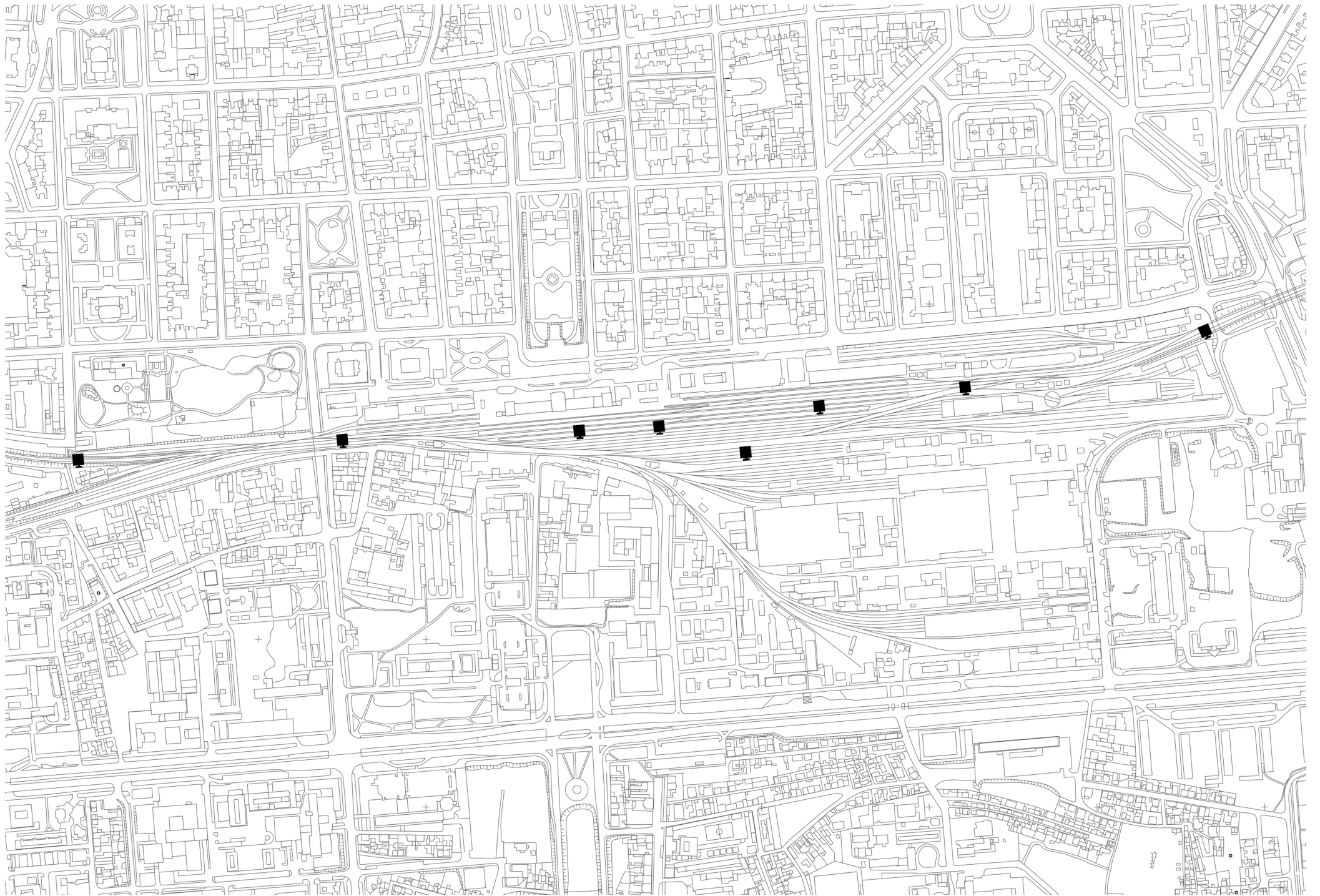
Postojeće željeznice

Razvoj željeznica

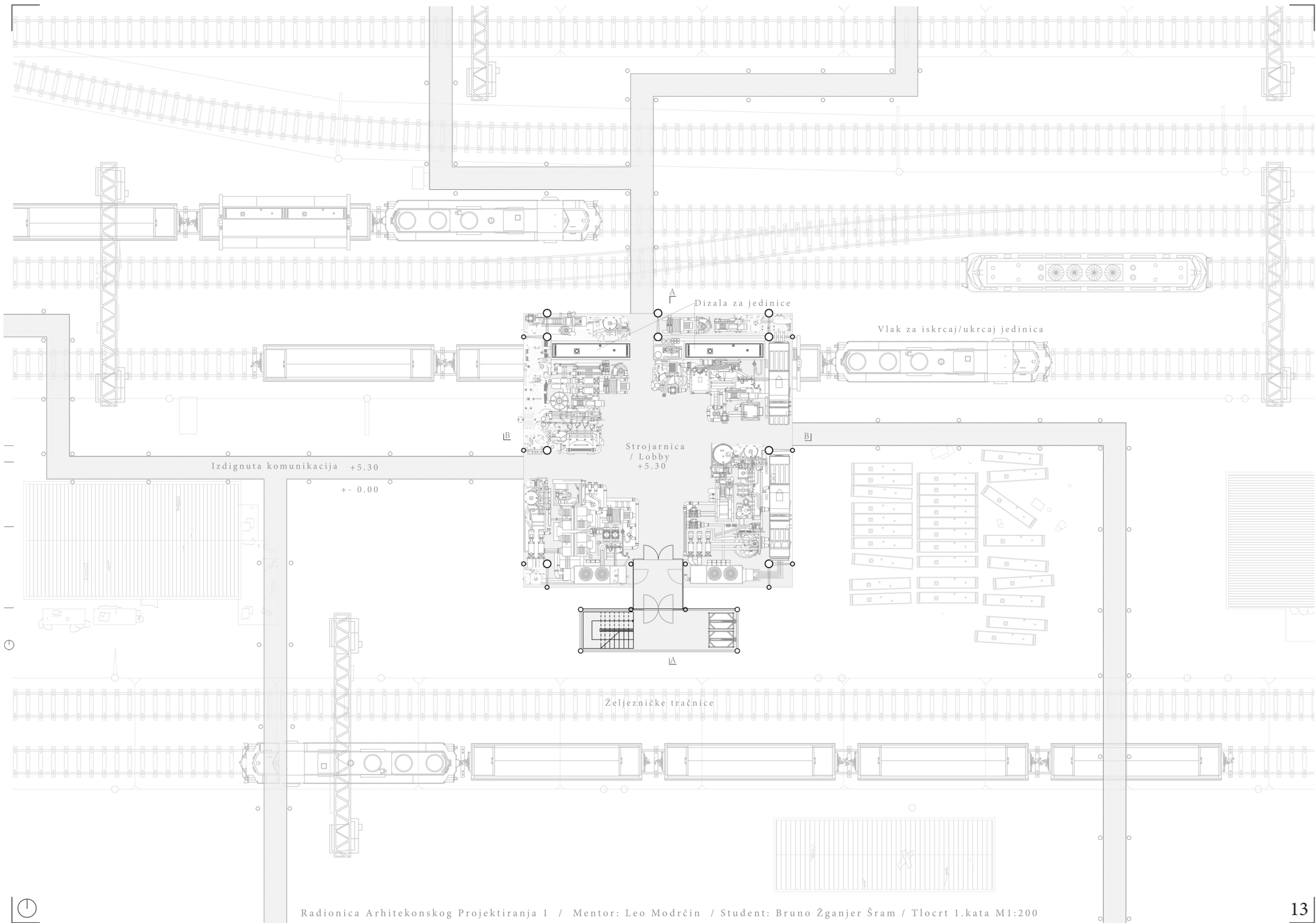
Lokacije nove
stambene tipologije

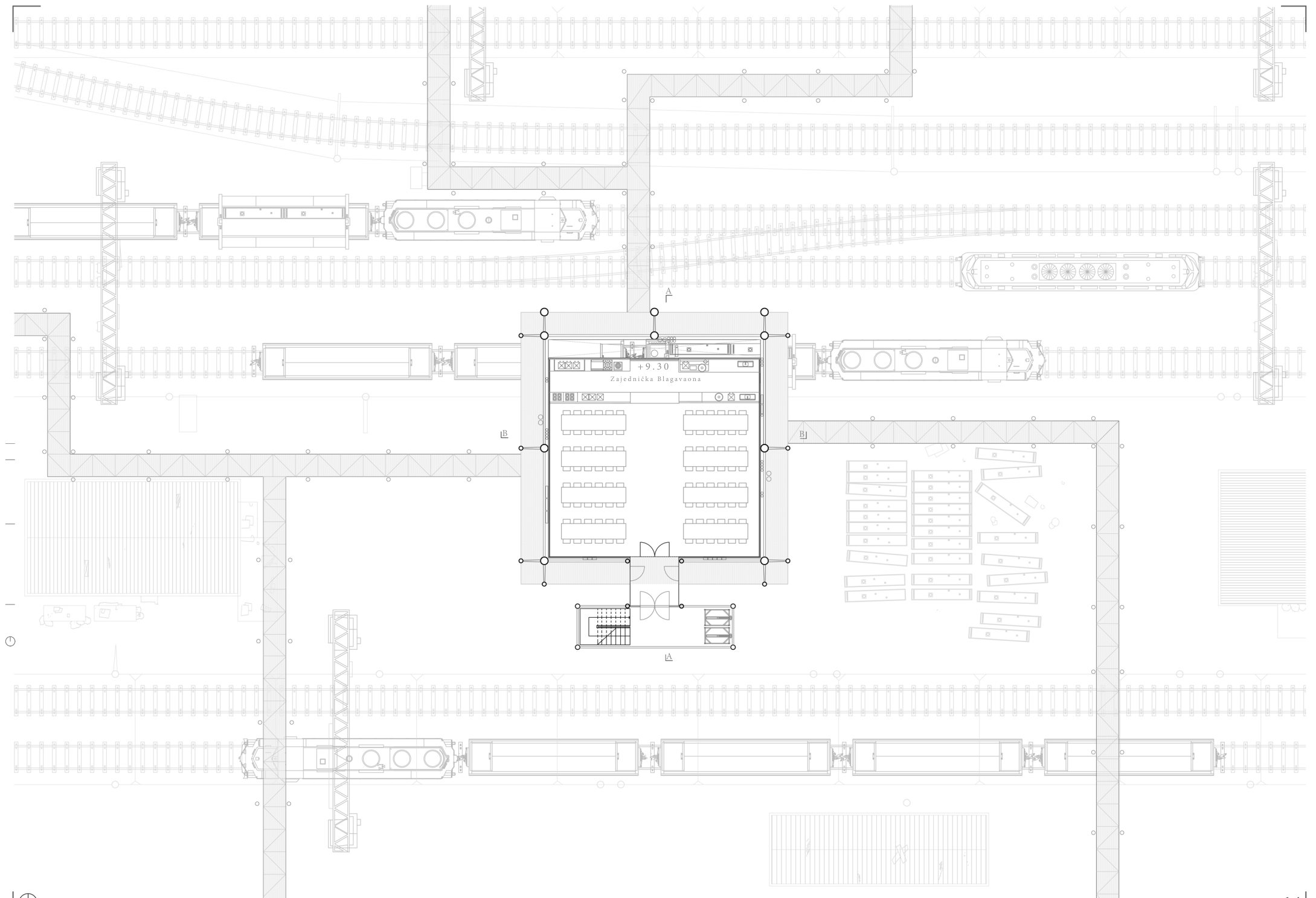

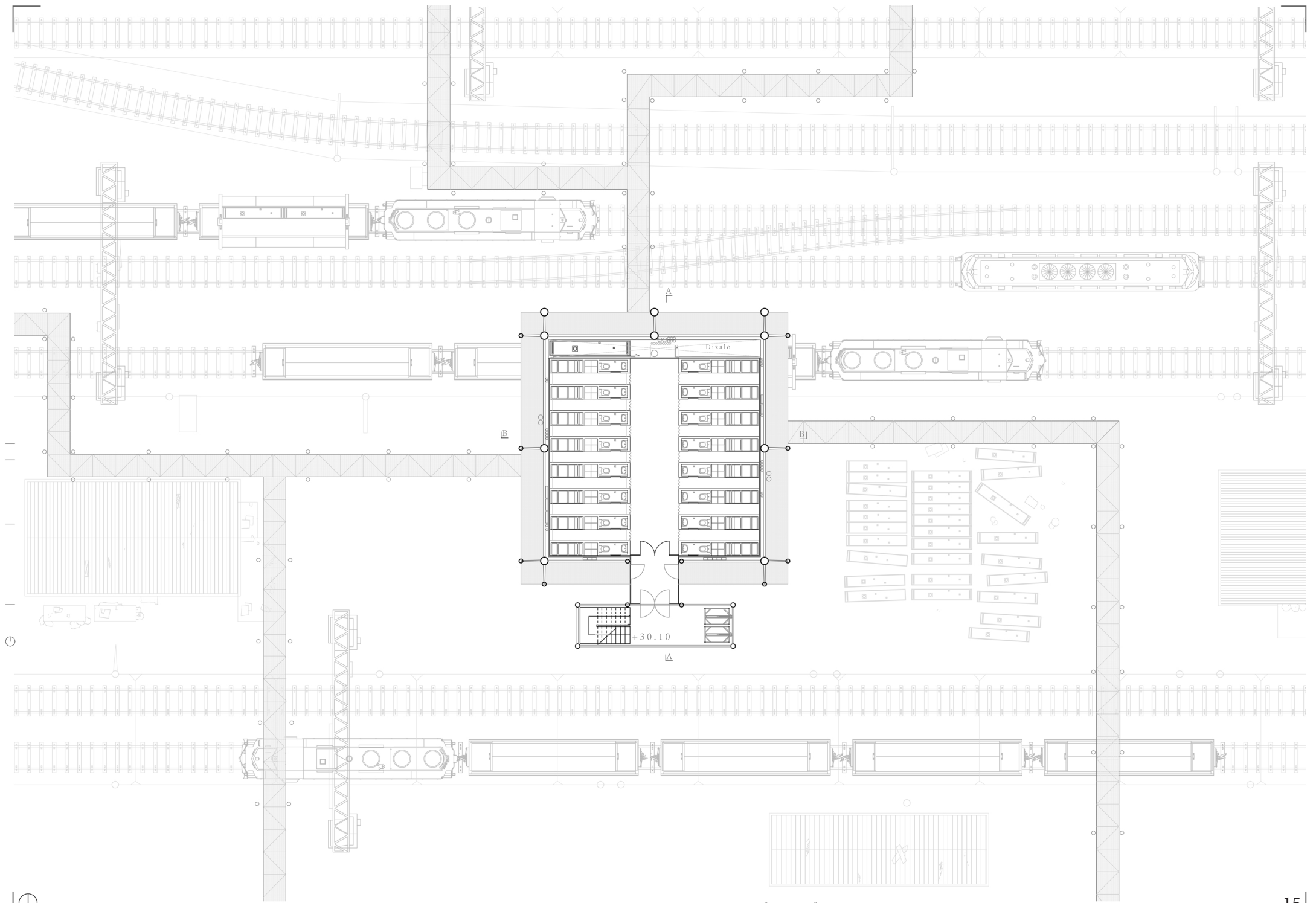

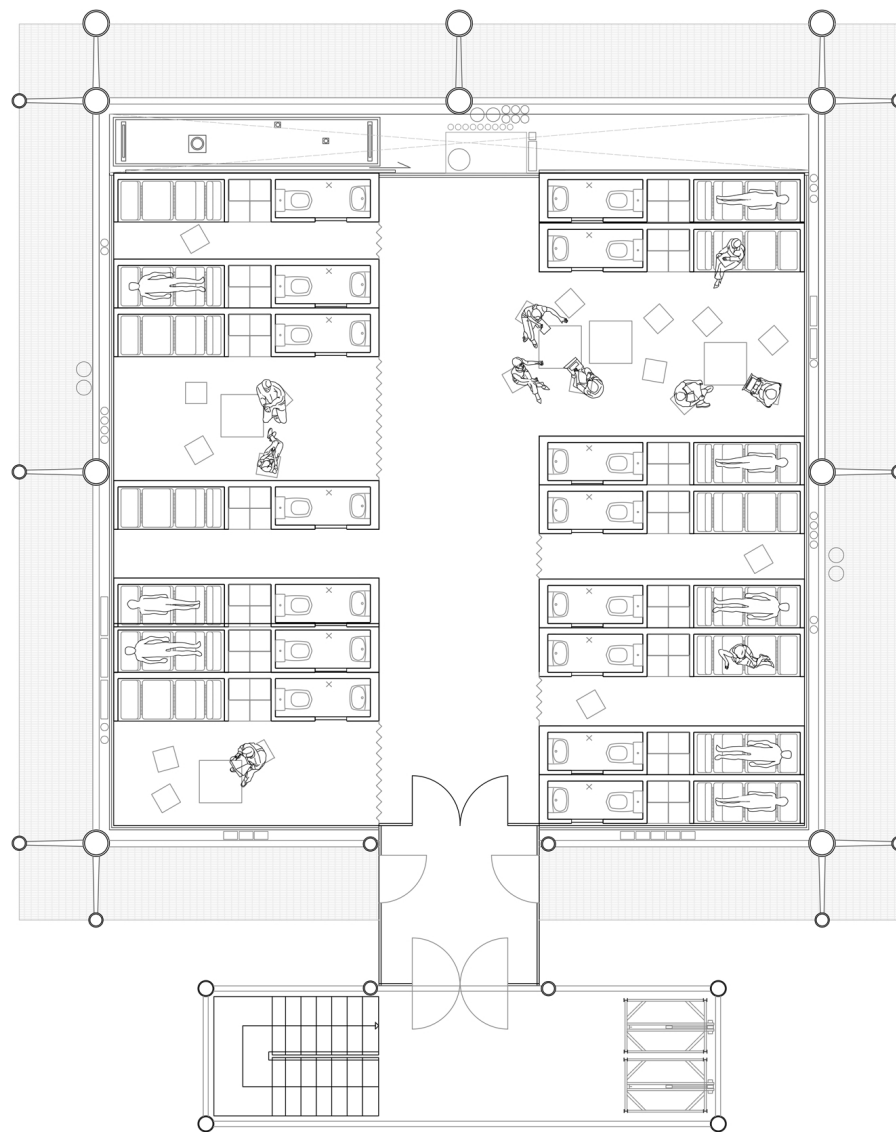

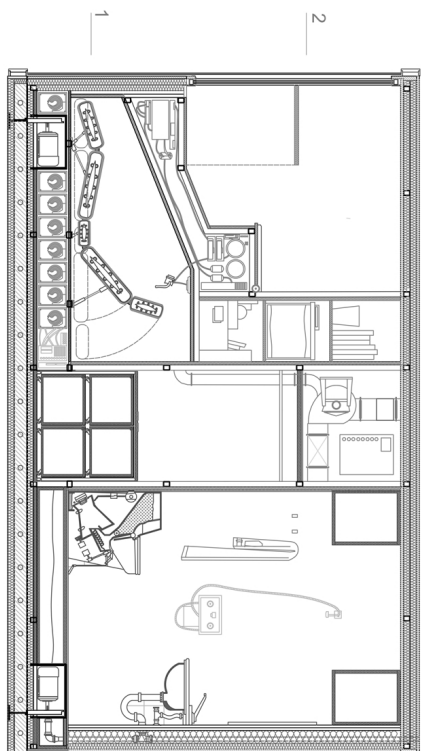
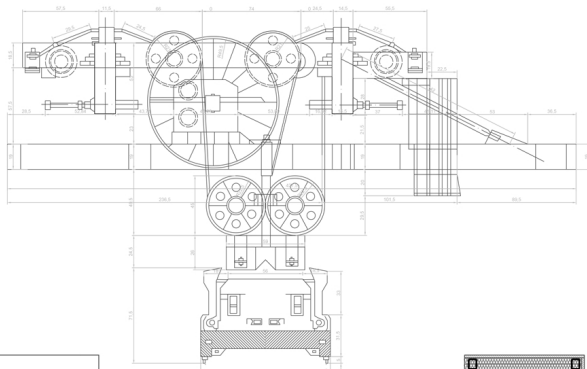

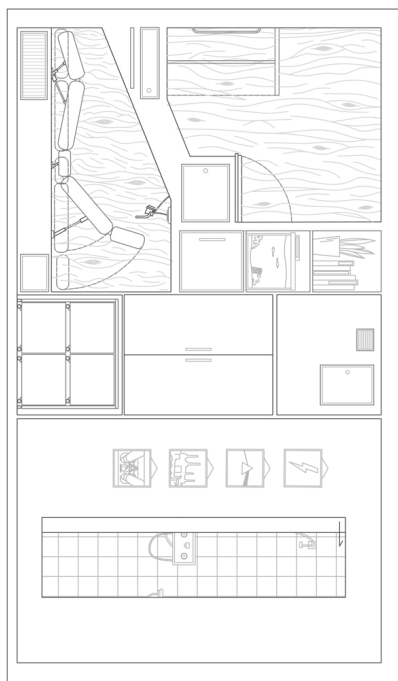

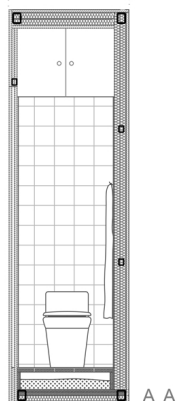
Pogled industrijskega dizala za jedinice

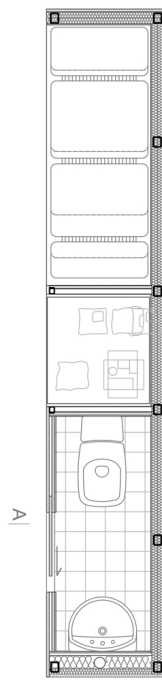
Uzdužni presjek jedinice

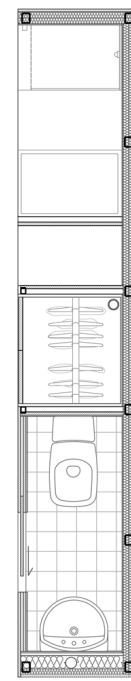
Pogled tipizirane jedinice

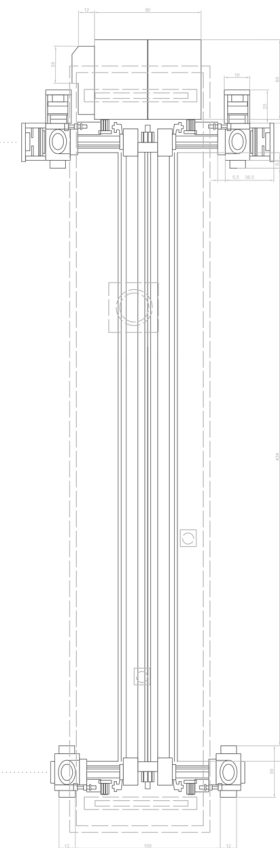
Poprečni presjek jedinice

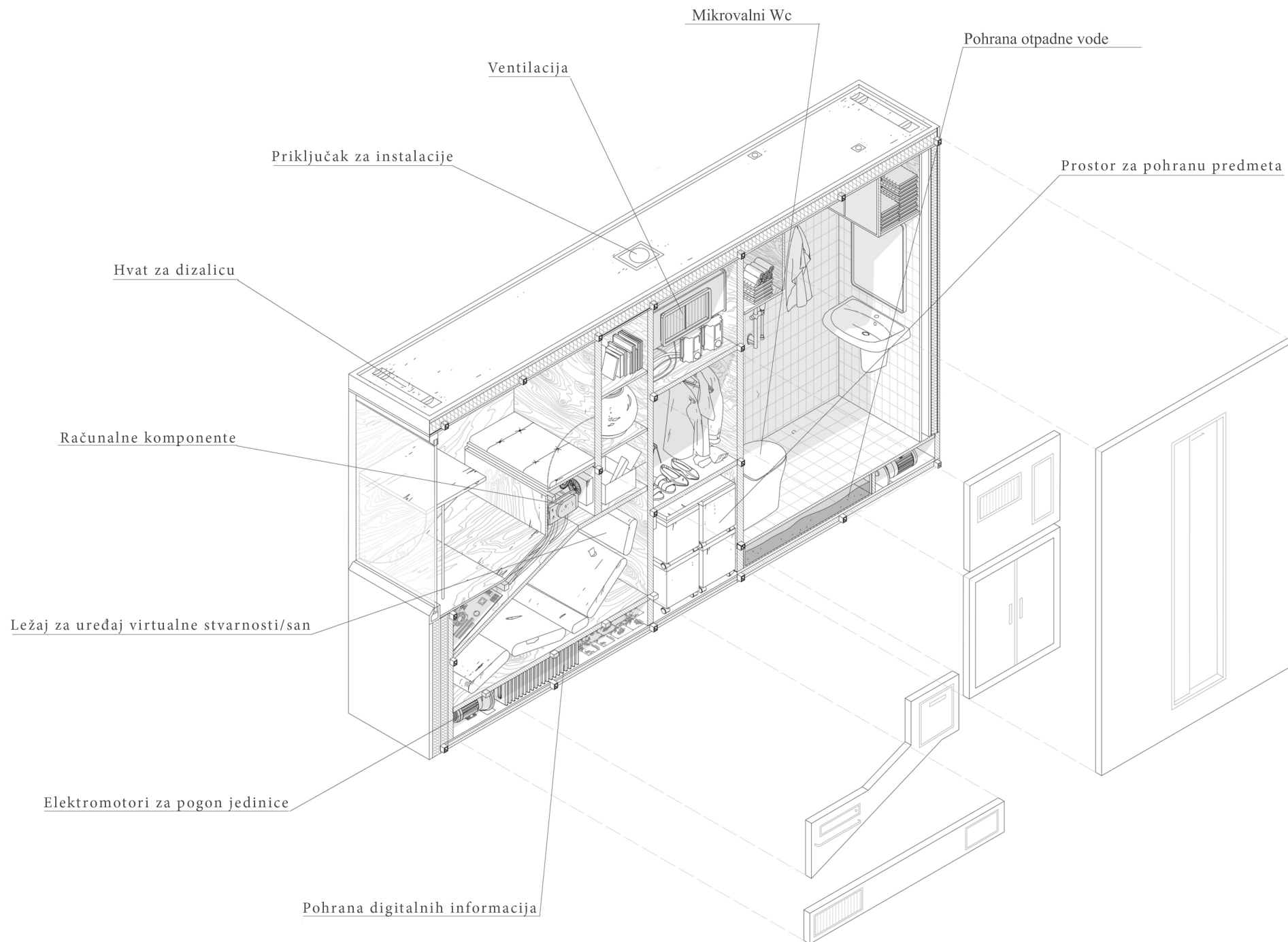
1 1

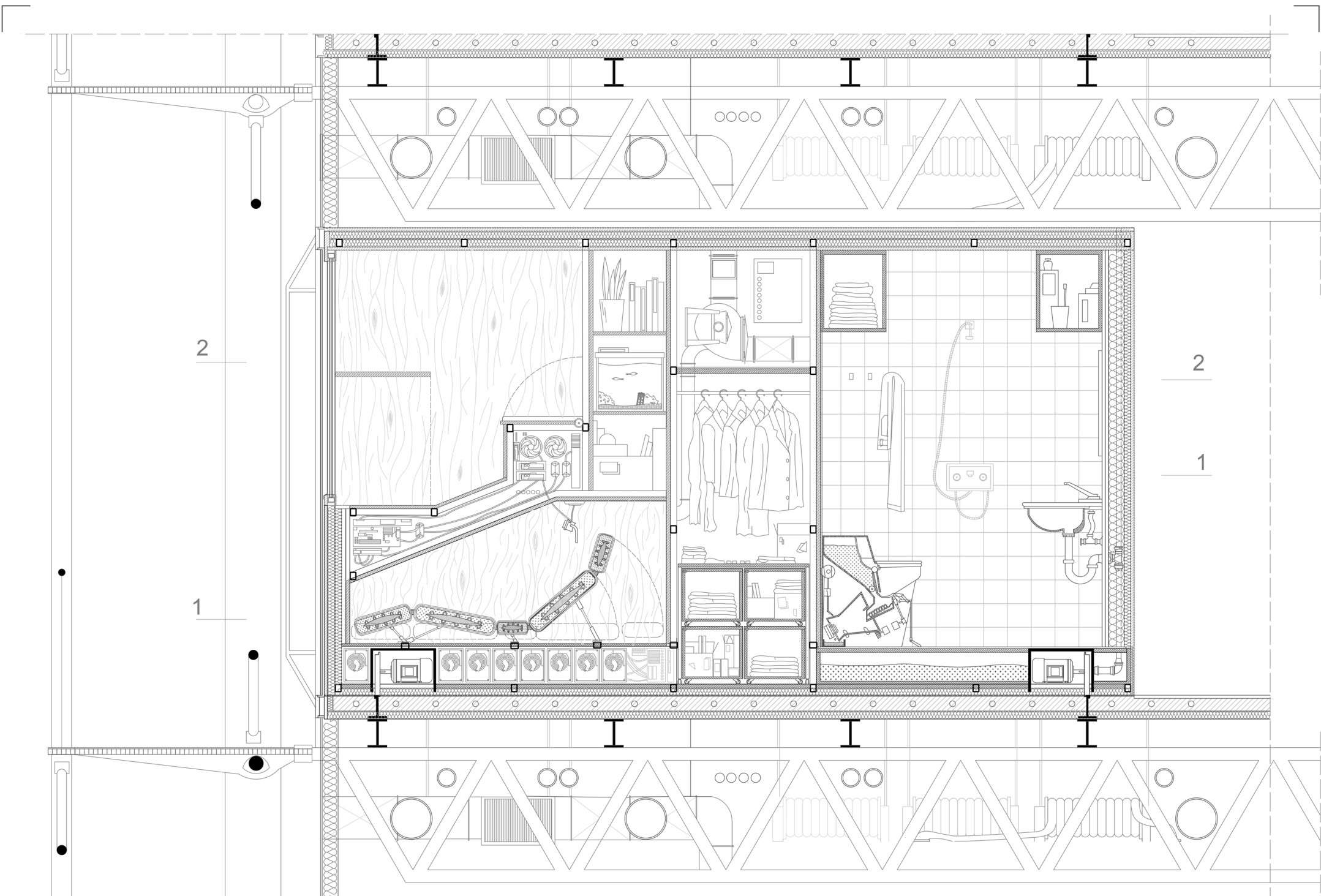

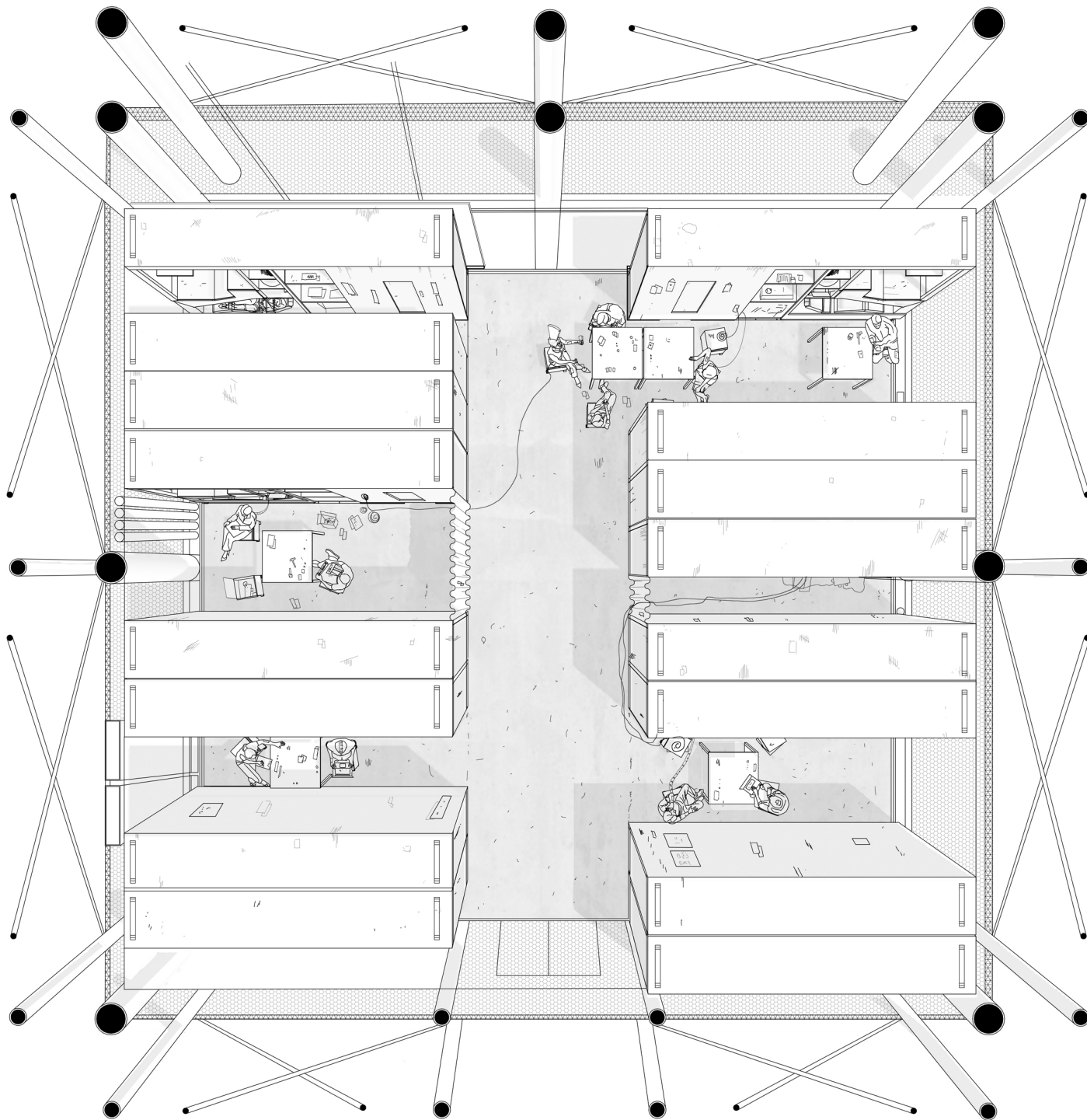
2 2

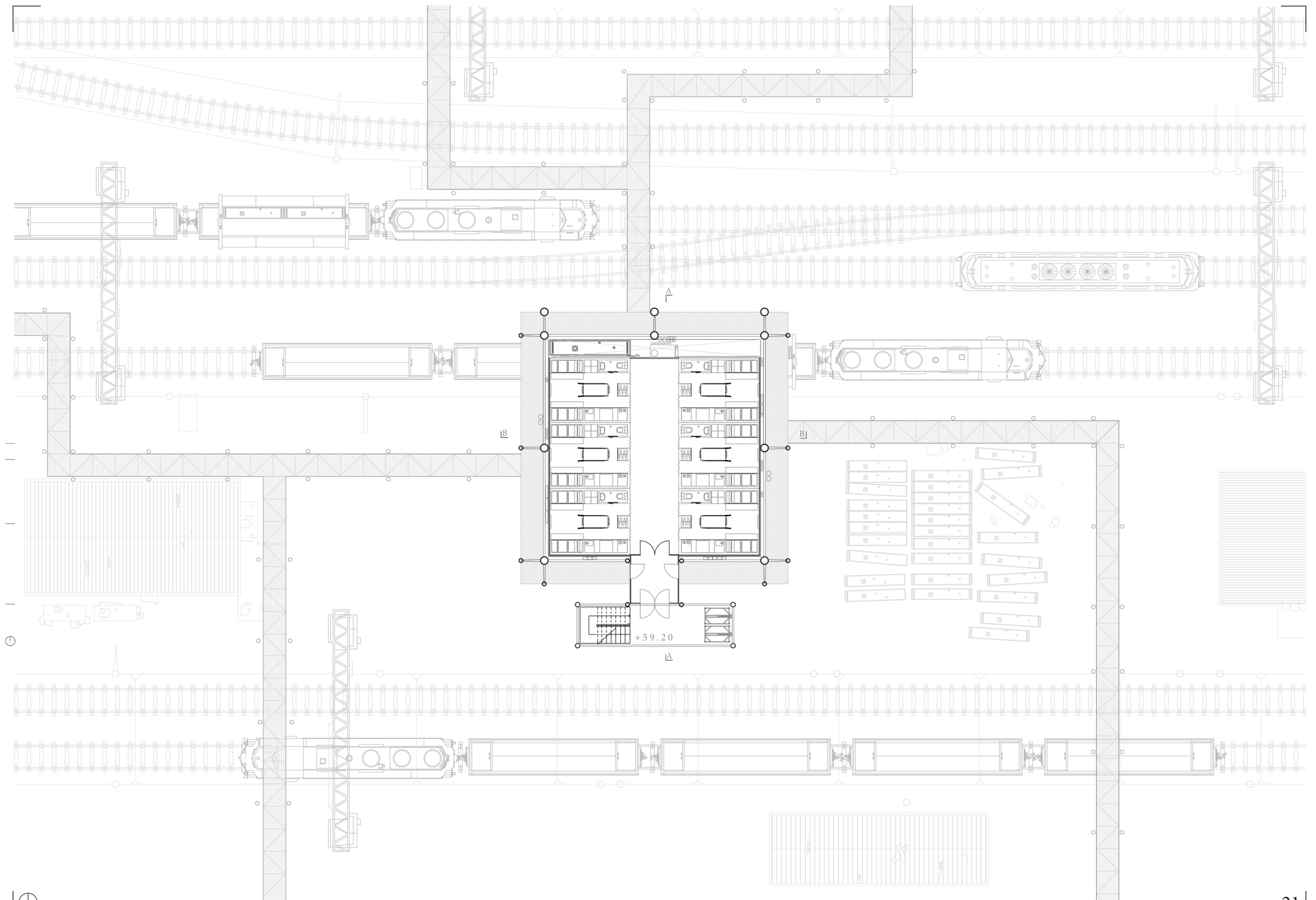

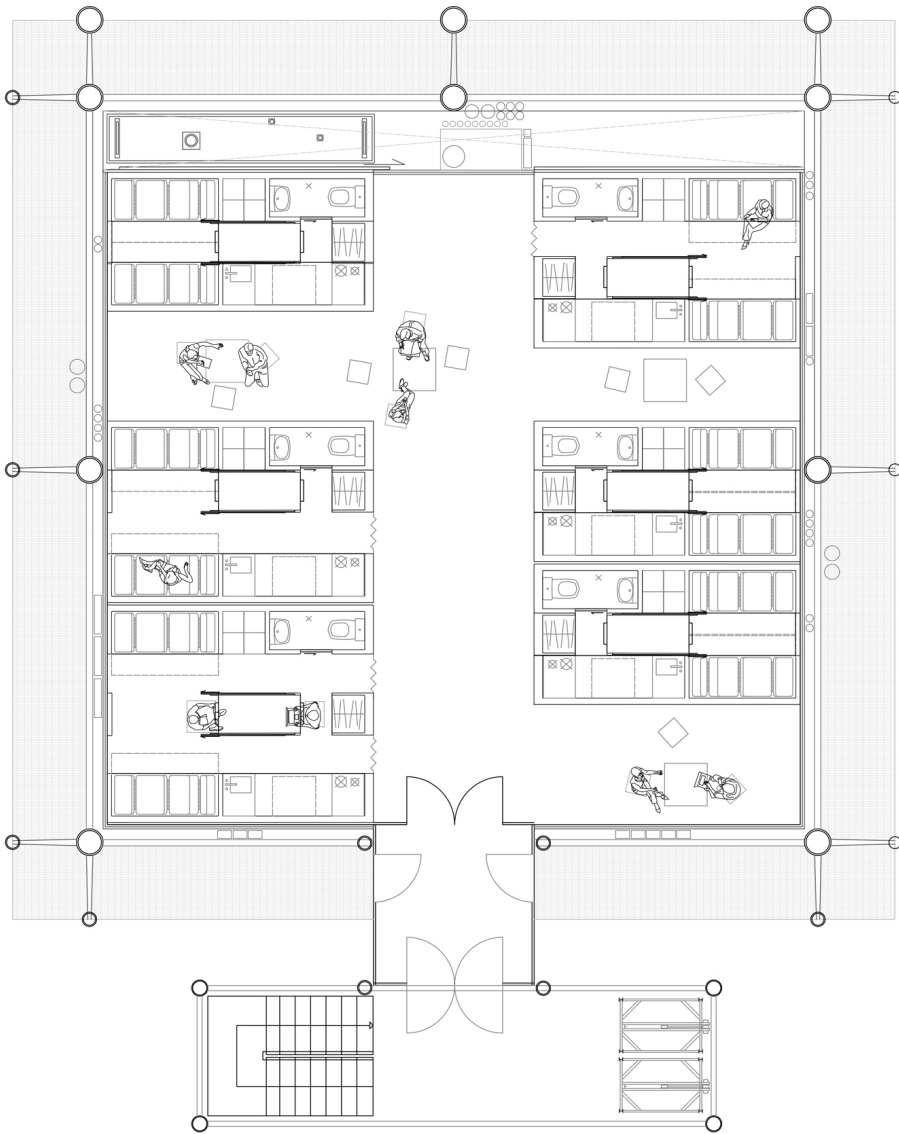
Tlocrt industrijskega dizala za jedinice

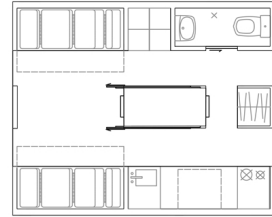

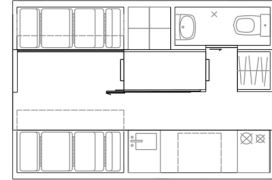

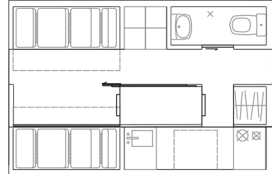
Otvorena konfiguracija. Oba stanara u stvarnom prostoru.

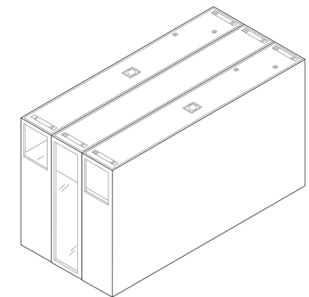
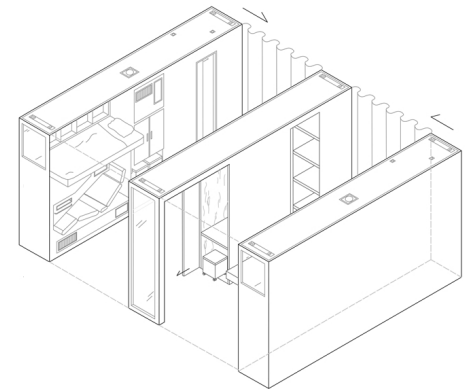
Jedan stanar u virtualnom svijetu. Ostatak prostora iskoristiv za drugog.

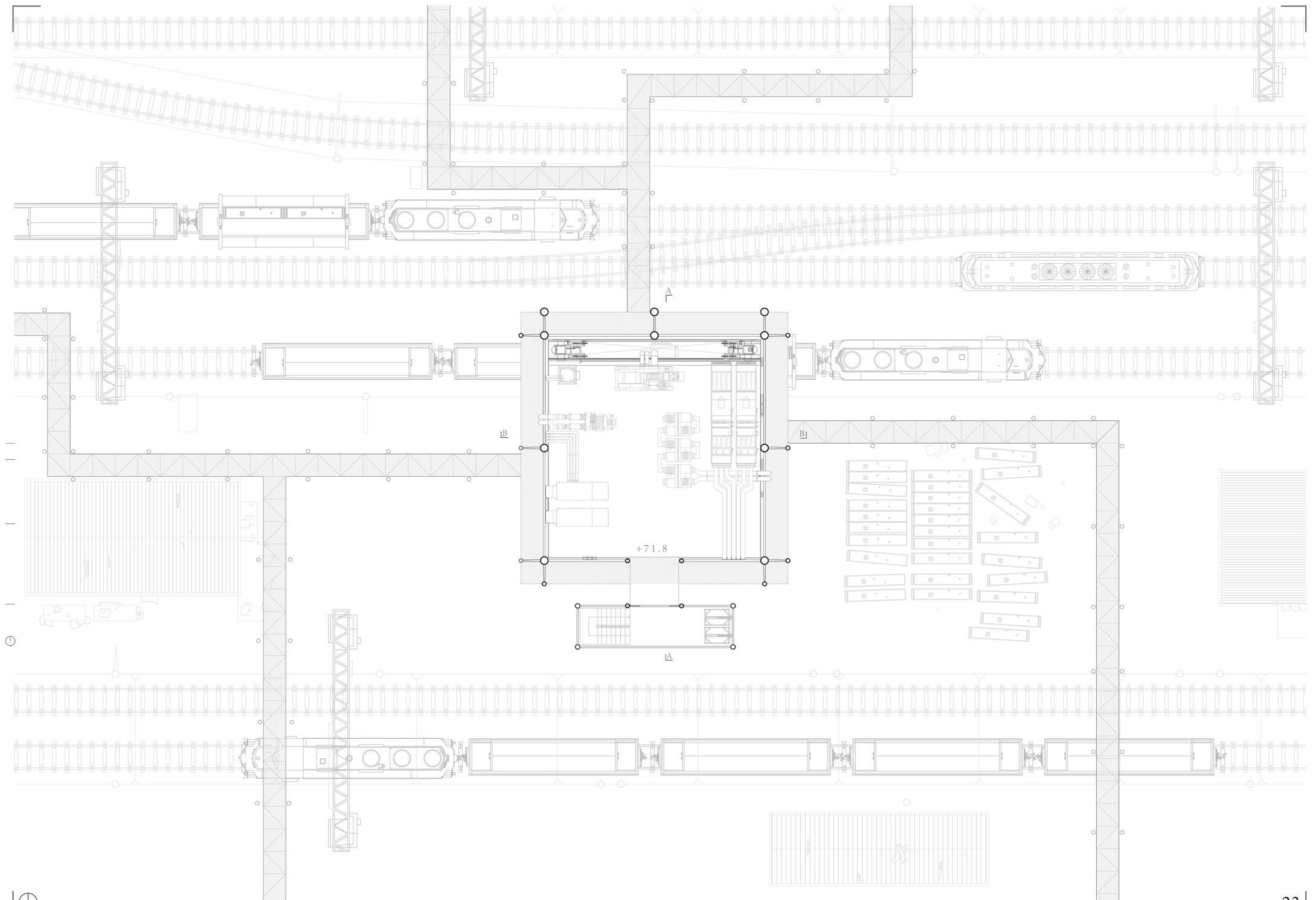

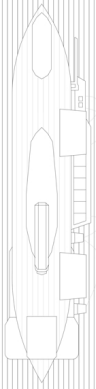
Jedan stanar u virtualnom svijetu. Ostatak prostora iskoristiv za drugog.

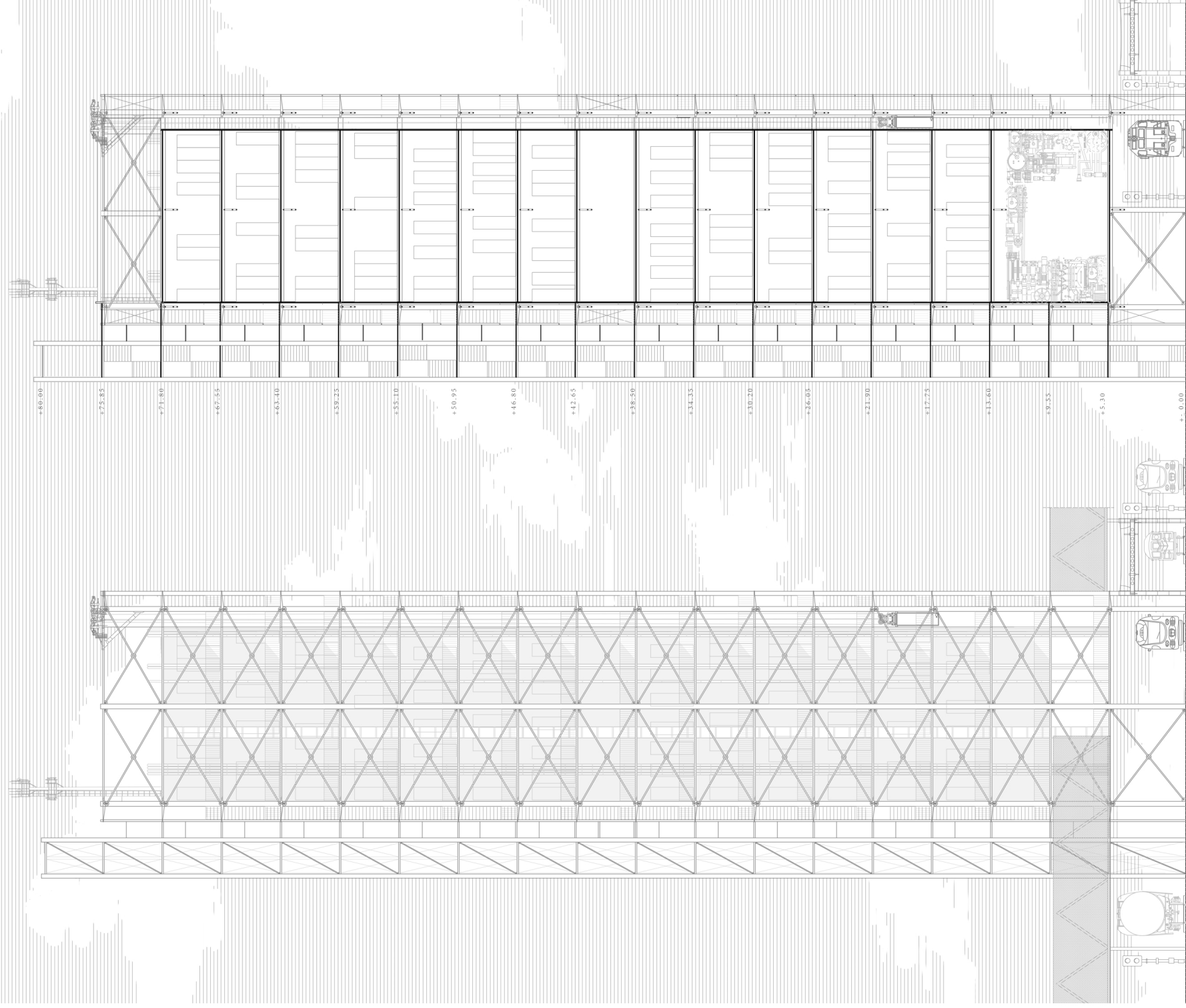

Spojena noćna konfiguracija. Spavanje u tandemu.

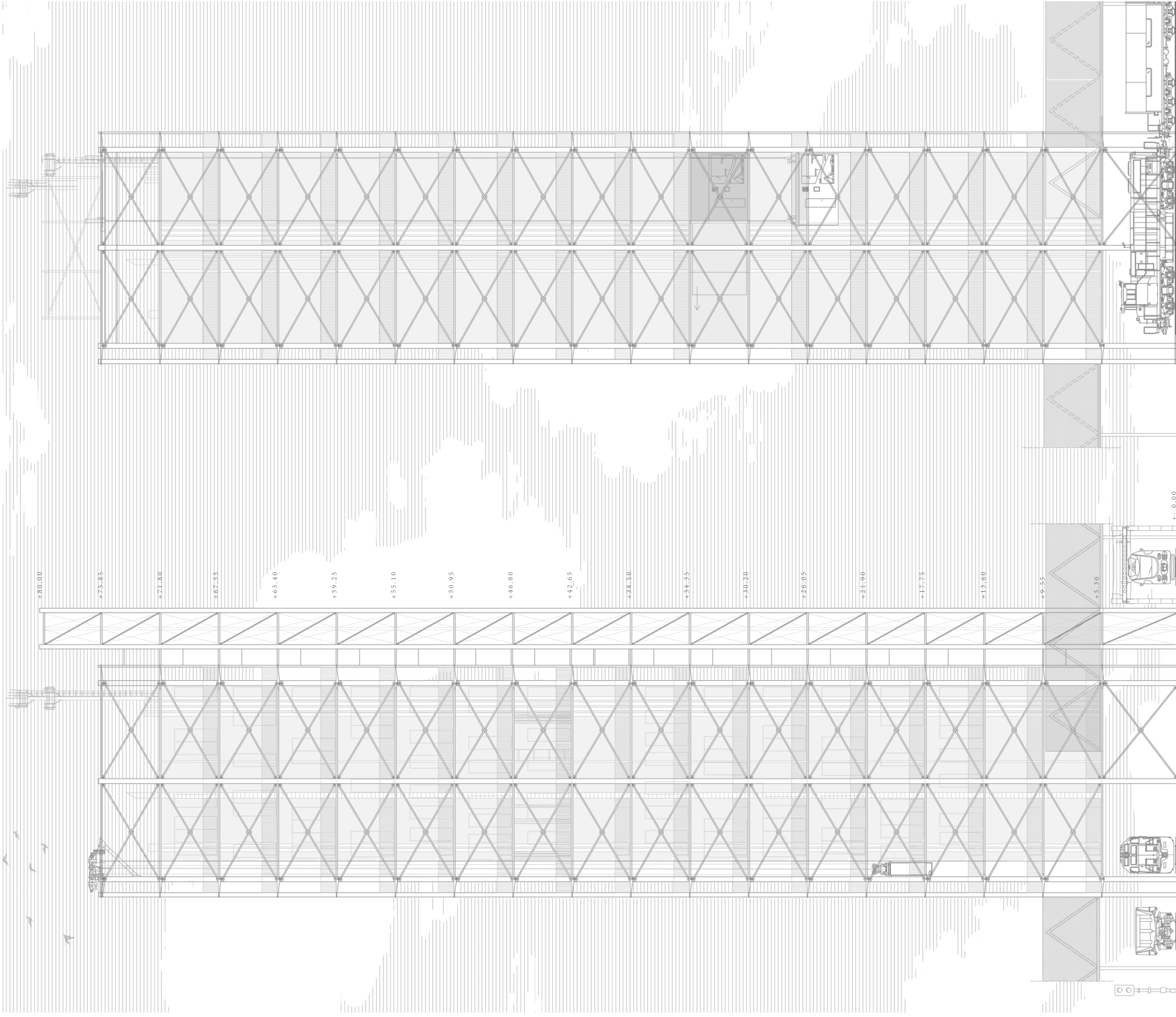

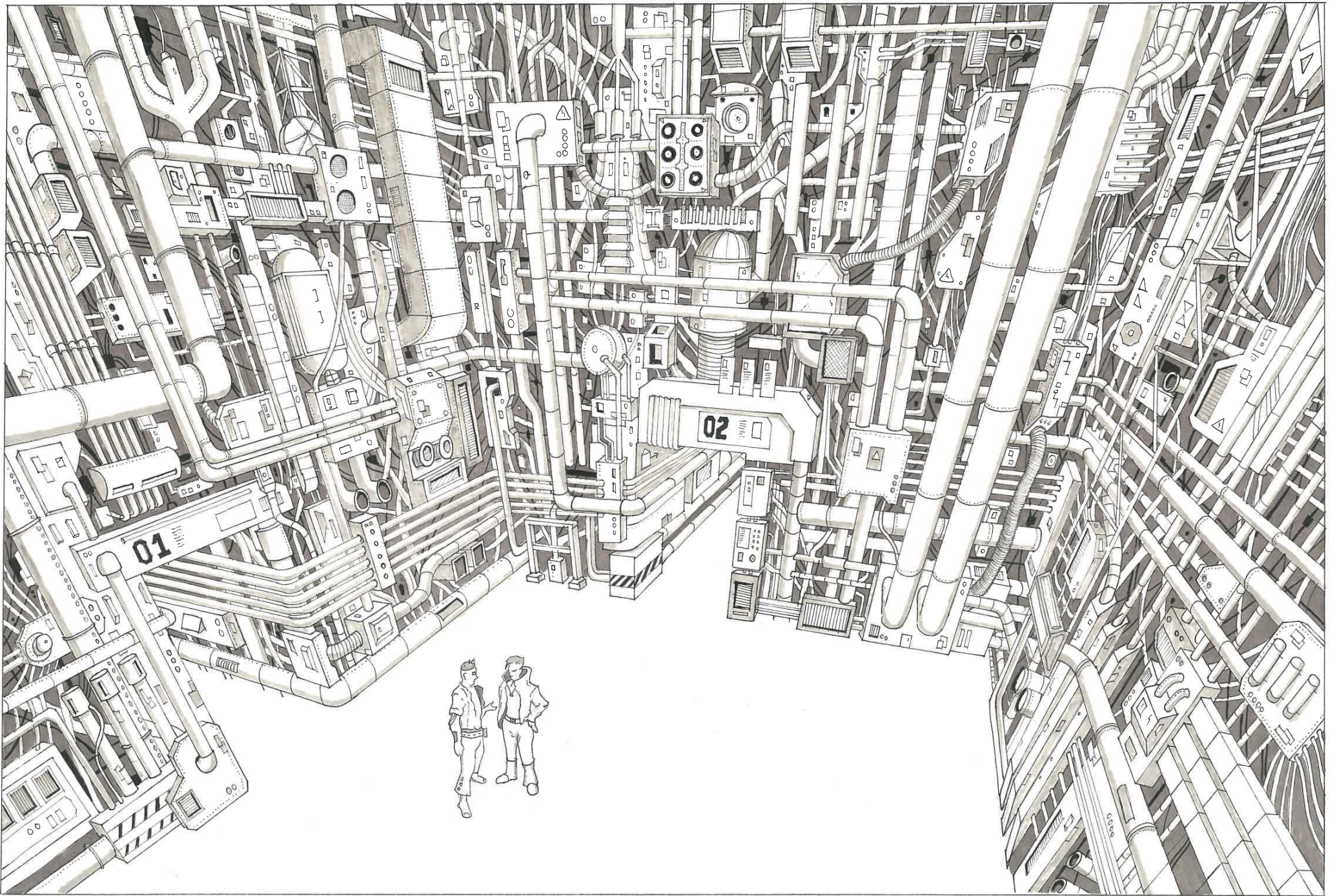

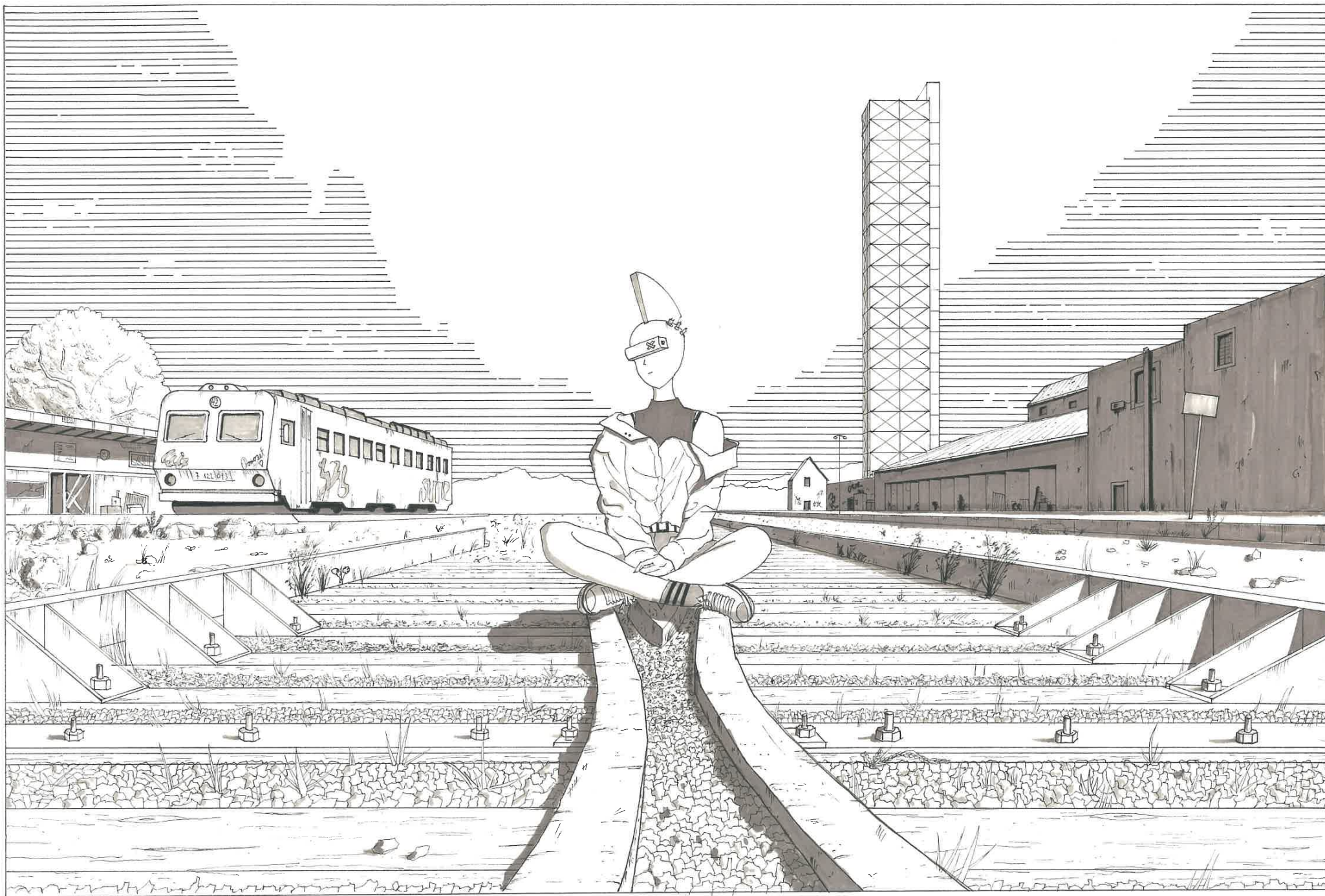

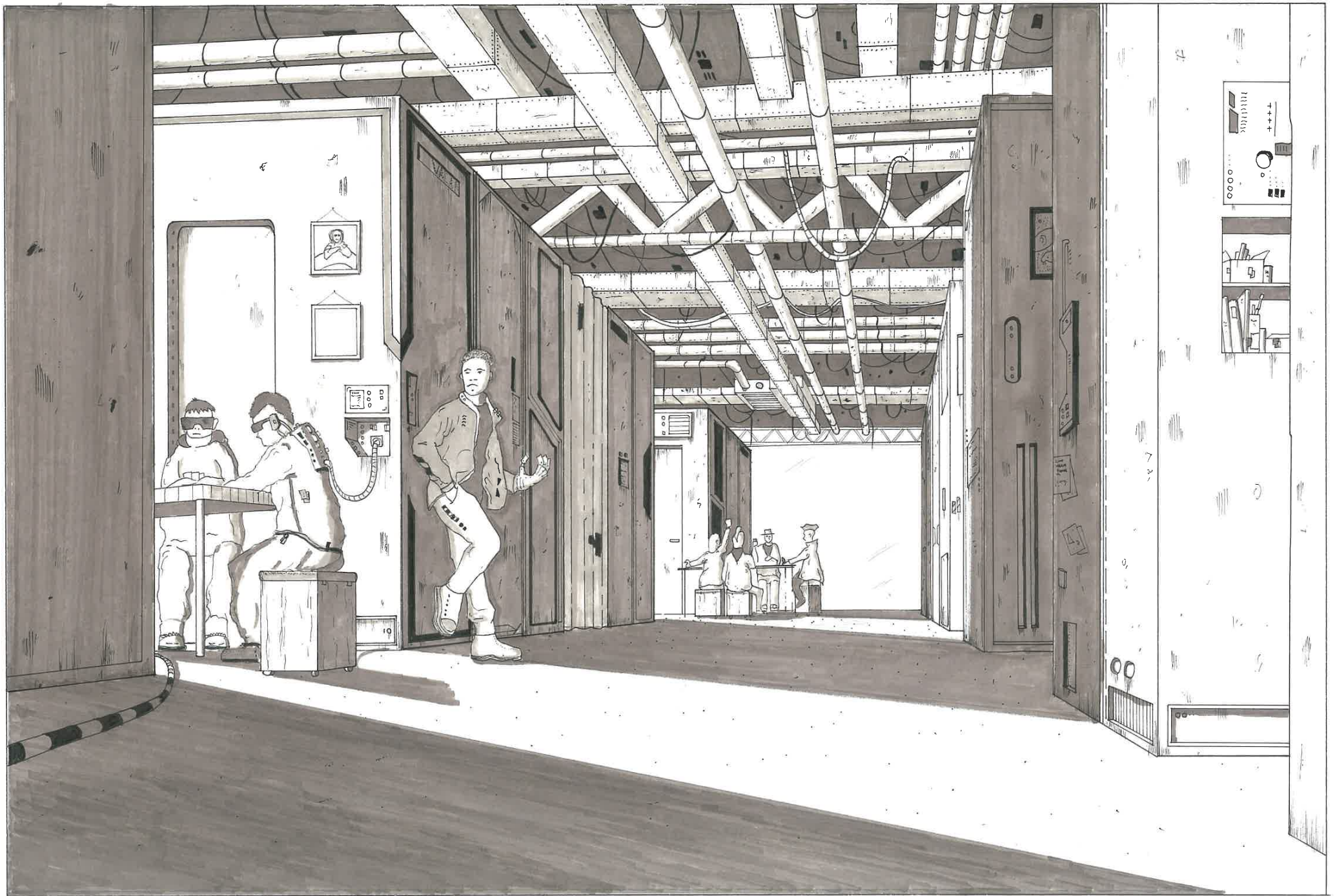

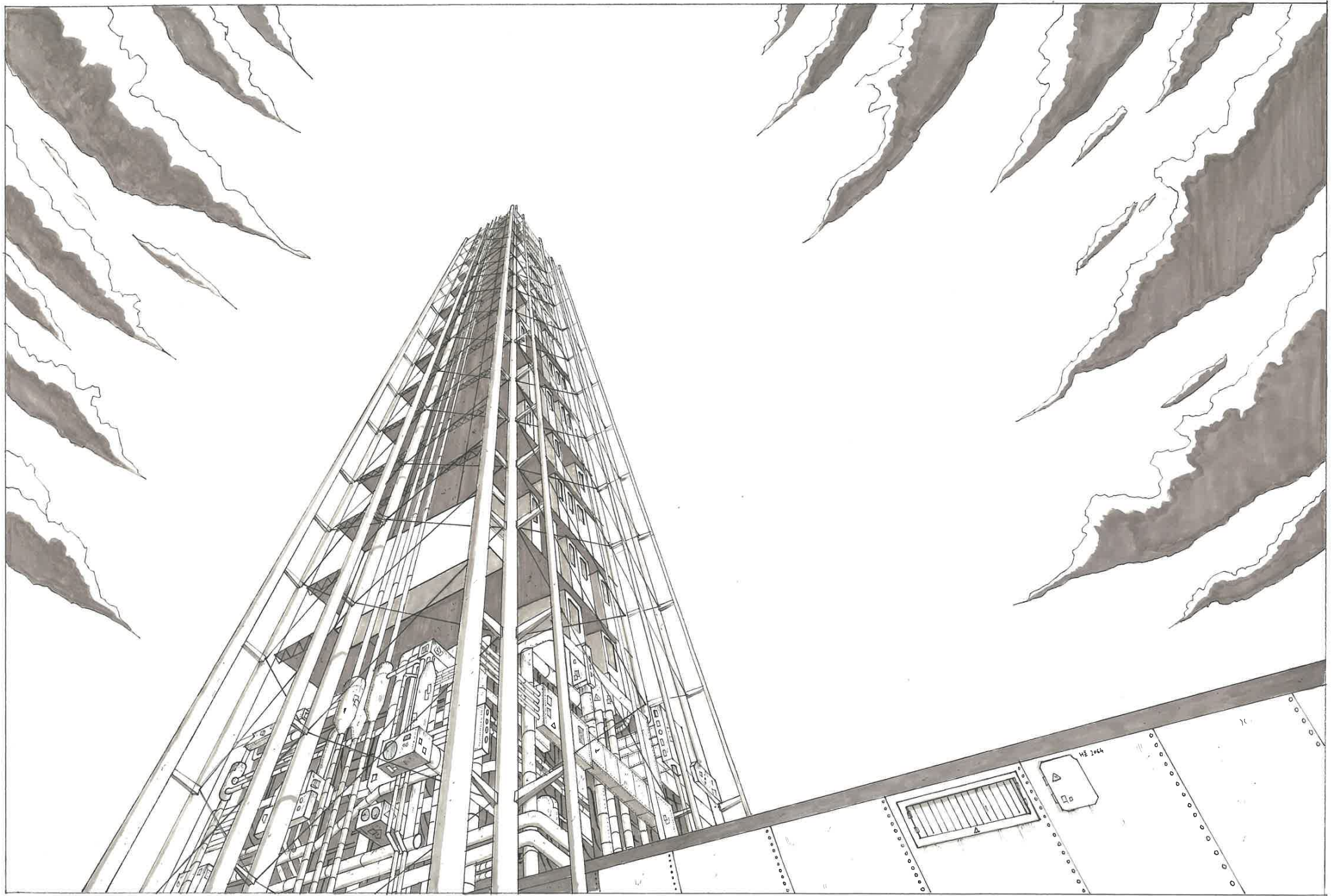
+80.00
+75.85
+71.80
+67.55
+63.40
+59.25
+55.10
+50.95
+46.80
+42.65
+38.50
+34.35
+30.20
+26.05
+21.90
+17.75
+13.60
+9.55
+5.30
+0.00

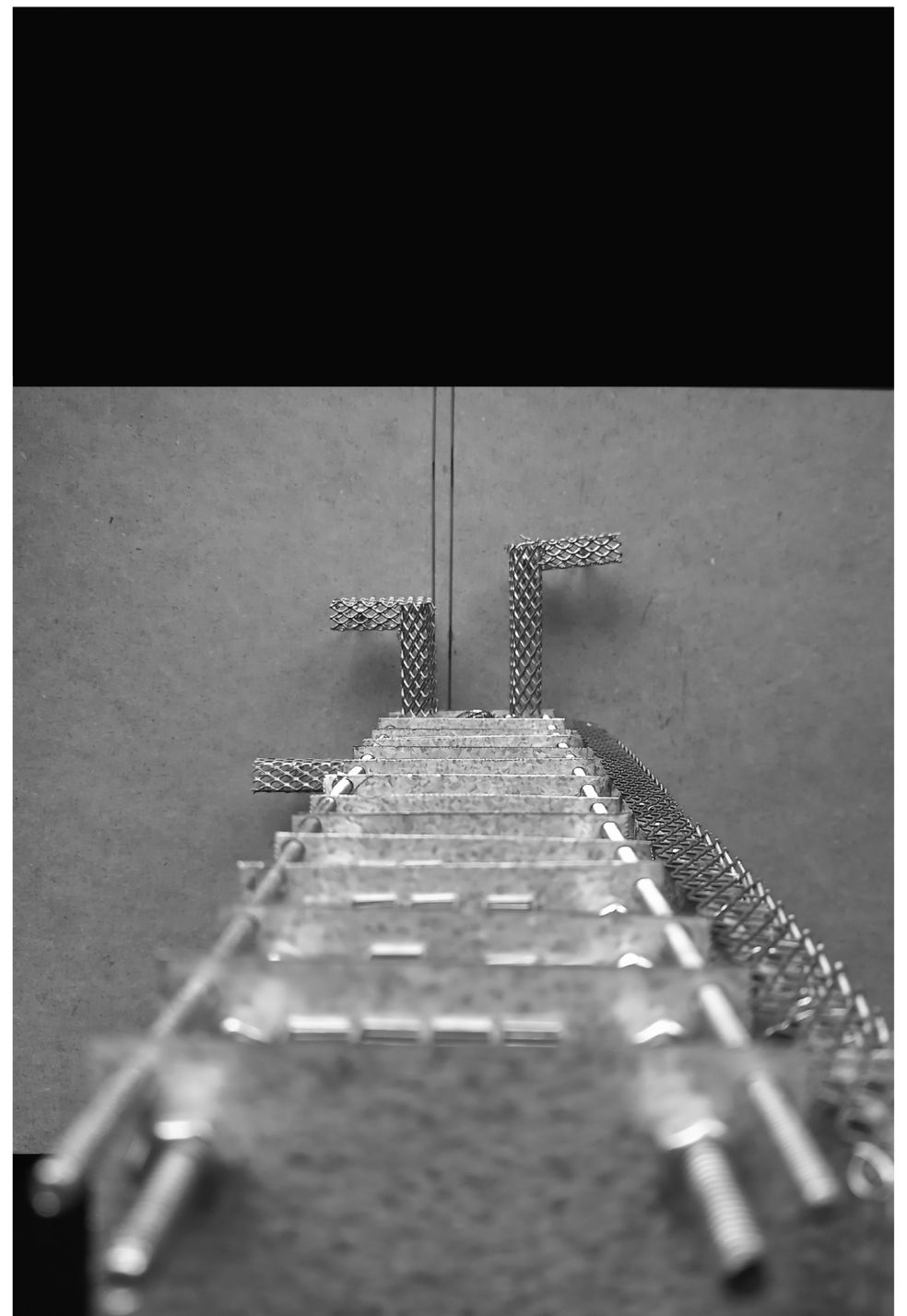
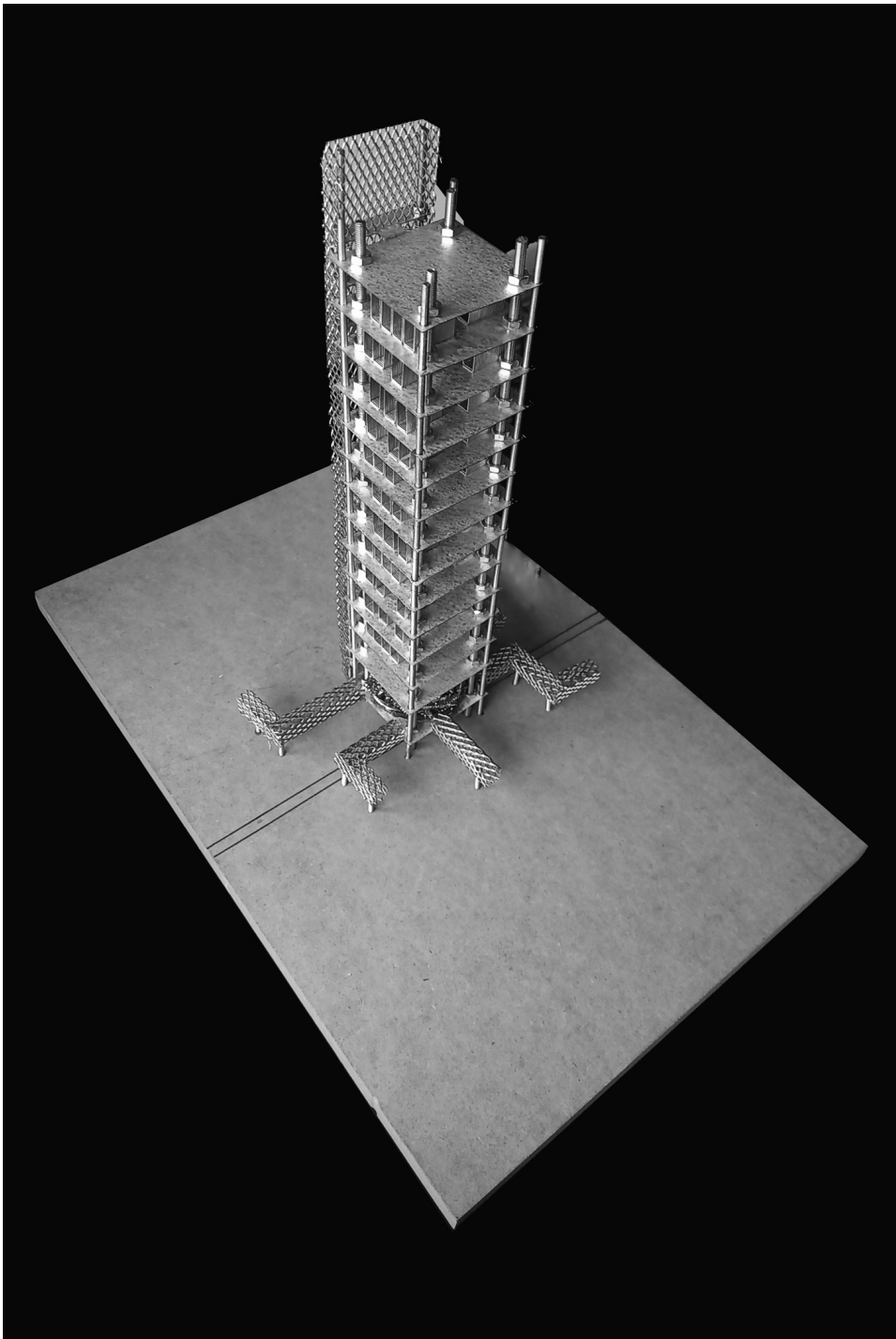

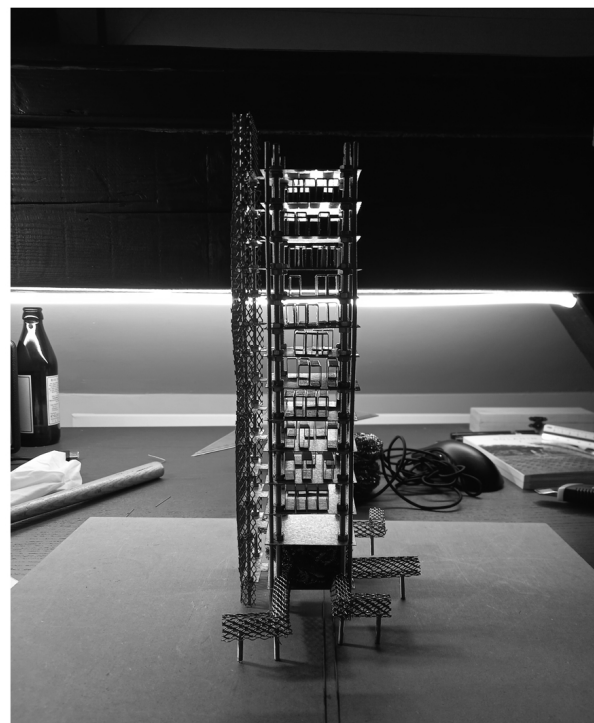
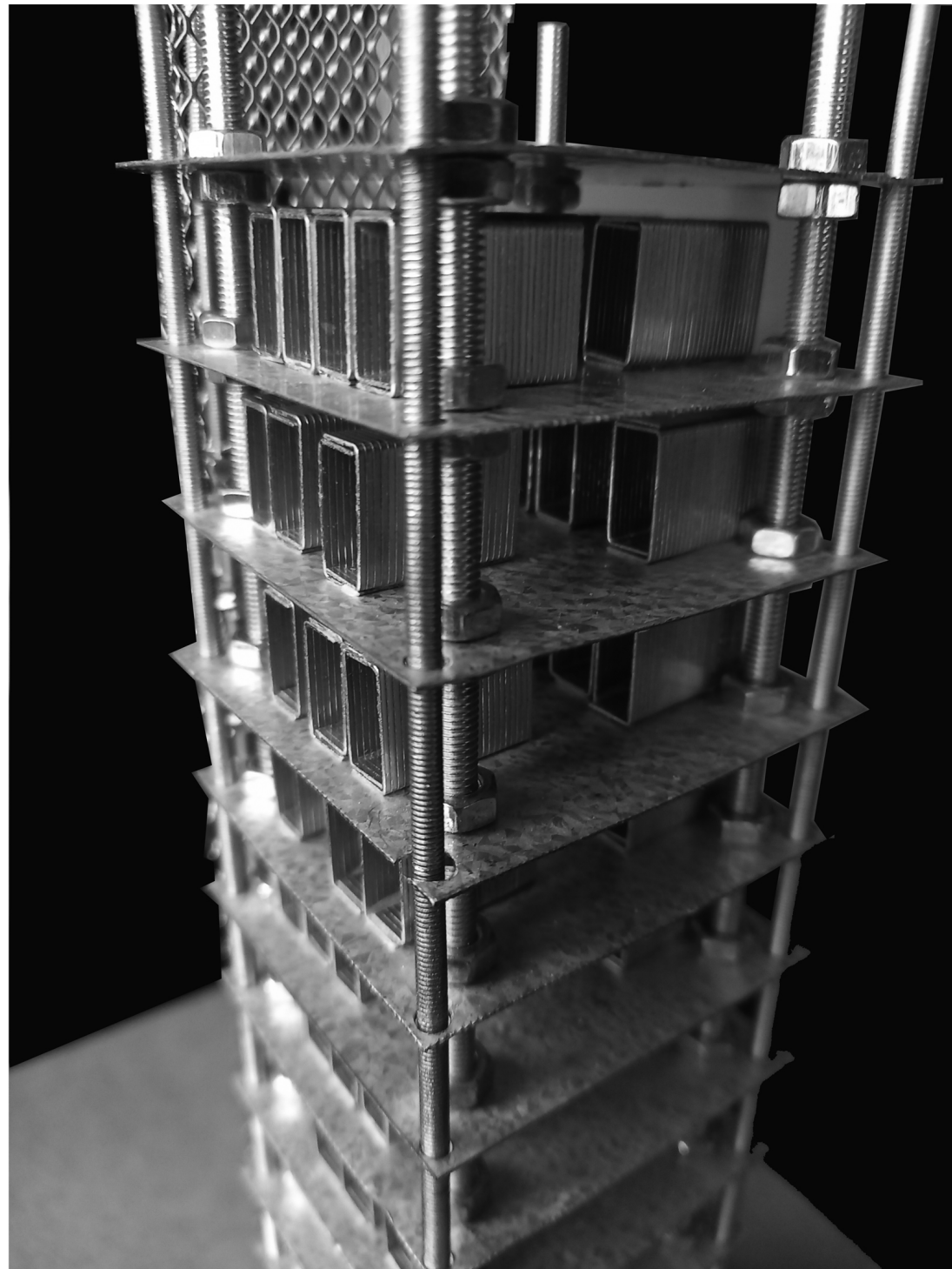
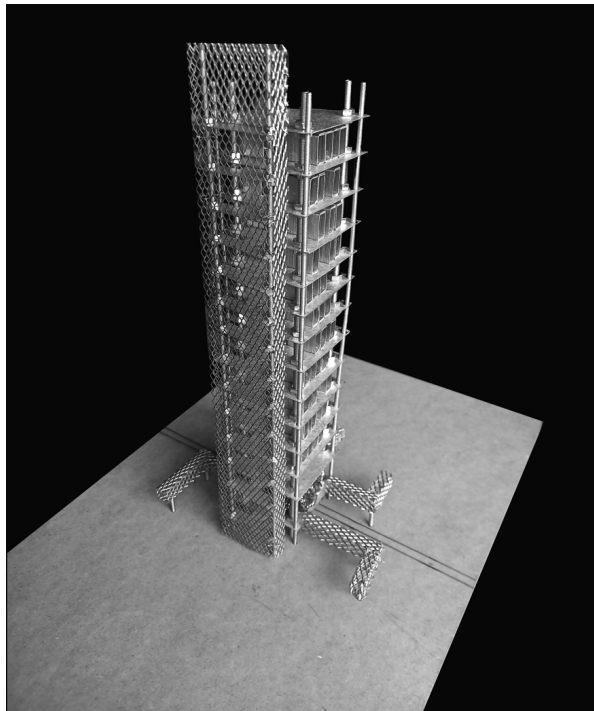

Radionica Arhitekonskog Projektiranja 1 / Mentor: Ljiljana Modrić / Student: Bruno Žganjer Šram / Fotografije makete

Mentor: prof. mr.sc. Leo Modrčin, mag. ing. arh.

Demonstrature: Marija Milas univ. bacc. ing. arch.

Student: Bruno Žganjer Šram univ. bacc. ing. arch.

Zagreb, 2023.